

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valvontasuunnitelma 2025–2028

Hyväksytty ympäristöterveyslautakunnassa 4.12.2024 §
48

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

1. Yleinen osa

Ympäristöterveydenhuoltoa ohjaavan lainsäädännön tavoitteena on edistää ja turvata terveellinen elinympäristö asukkaille ja eläimille. Sen lisäksi, että lainsäädännössä säädetään valvonnasta, siinä korostetaan toiminnanharjoittajien vastuuta. Viranomaisvalvontaa tarvitaan säännösten noudattamisen varmistamiseksi, toimijoiden oikeudenmukaisen kohtelun varmistamiseksi, kuluttajien suojelemiseksi ja toiminnanharjoittajien toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain mukainen paikallinen valvontaviranomainen Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valvonta-alueella on ympäristöterveyslautakunta. Ympäristöterveyslautakunnalle on laadittu erillinen ohje toimivallan siirtämisestä. Ohje on julkaistu kotisivuilla.

1.1 Valtakunnallinen valvontaohjelma ja Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valvontasuunnitelma

Ympäristöterveydenhuollon substanssilaeissa veloitetaan keskusviranomaisia laatimaan valtakunnallisia valvontaohjelmia, jotka kunnan on otettava huomioon paikallisen valvontasuunnitelman laatimisessa.

Valvontaohjelman laatimisvaatimus sisältyy seuraaviin lakeihin:

- Elintarvikelaki (297/2021) 39 §
- Terveydensuojelulaki (763/1994) 4 a §
- Tupakkalaki (549/2016) 83 §
- Eläinlääkintähuoltolaki (765/2009) 10 § ja 1.1.2026 alkaen (285/2023) 6 §

Valvira ja Ruokavirasto ovat laatineet valtakunnallisen valvontaohjelman vuosille 2025–2028, ja toimialakohtaiset ohjelmat perustuvat valtakunnalliseen ohjelmaan. Valvira on laatinut valtakunnallisen valvontaohjelman pohjalta erilliset valtakunnalliset valvontaohjelmat terveydensuojelun ja tupakkalain valvontaa varten. Ruokavirasto on laatinut valtakunnalliset painopisteet, ja vasta myöhemmin vuonna 2024 julkaistaan kansallinen VASU-suunnitelma, jonka pohjalta laaditaan ohjelmat elintarvikevalvontaa, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaa sekä kuntien järjestämiä eläinlääkäripalveluja varten.

Tämä suunnitelma sisältää elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkavalvontaa koskevat suunnitelmat, kunnan järjestämiä eläinlääkäripalveluja koskevan suunnitelman sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämistä koskevan suunnitelman.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden toimintasuunnitelma tavoitteineen ja toimenpiteineen laaditaan vuosittain vastuukunnan talousarvio-ohjeen mukaisesti. Toimintasuunnitelmaa käsitellään ympäristöterveyslautakunnassa talousarvioehdotuksen yhteydessä.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valvontasuunnitelmassa ja yleisessä toimintasuunnitelmassa 2025–2028 on otettu huomioon valtakunnalliset painopisteet. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

valvontasuunnitelma 2025–2028 on laadittu koko ohjelmakaudelle, ja sitä päivitetään/täydennetään tarvittaessa.

Valvontasuunnitelma on työkalu valvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen, seurantaan, arviointiin ja kehittämiseen. Paikalliset tarpeet ja riskit otetaan huomioon valvonta-alueen toimintojen riskinarvioinnissa. Valvontasuunnitelmassa määritellään ohjelmakaudella suoritettavat suunnitelmalliset tarkastukset ja näytteenotot.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys on kuuluttanut kotisivuillaan valvontasuunnitelmaehdotuksesta ja tieto on julkaistu myös Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden sosiaalisen median tileillä. Toiminnanharjoittajilla ja asukkailla on ollut mahdollisuus kommentoida valvontasuunnitelmaehdotusta. Suunnitelma oli nähtävillä 12 – 25.11.2024.

1.2 Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön suurimmat muutokset ohjelmakauden aikana koskevat uuden lainsäädännön voimaantuloa ja rakenteellisia muutoksia ympäristöterveydenhuollon ohjauksessa.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026. Se edellyttää, että yhteistoiminta-alue päättää eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuudesta ja siitä, tarjotaanko palveluja kilpailutilanteessa. Tämä tarkoittaa, että vuonna 2025 on tehtävä selvitys markkinoilla tarjottavista palveluista ja tehtävä päätös siitä, mitkä palvelut kuuluvat järjestämisvastuun piiriin ja tarjotaanko palveluita kilpailutilanteessa.

Kansallisella tasolla on aloitettu terveydensuojelulain kokonaisuudistus, ja tavoitteena on, että uusi terveydensuojelulaki tulee voimaan 1.1.2027.

Ohjelmakauden aikana voi tapahtua myös muita lainsäädännöllisiä muutoksia, jotka vaikuttavat valvontaviranomaisen työhön. Esimerkiksi tupakkalakia on muutettu useita kertoja viime vuosina. Uutta lainsäädäntöä ja voimassa olevan lainsäädännön päivityksiä voidaan valmistella ja ne voivat tulla voimaan suhteellisen lyhyellä varoitusajalla riippuen erilaisista uusista ilmiöistä ja olosuhteista, joita voi olla tarpeen säännellä. Esimerkkejä tällaisesta ovat nikotiinipussit ja turkiseläimillä esiintynyt lintuinfluenssa.

Ympäristöterveydenhuollon ohjaukseen tulee ohjelmakaudella rakenteellisia muutoksia, kun uusi monialainen virasto perustetaan. Se tarkoittaa, että ympäristöterveydenhuollon ohjaukseen liittyvät aluehallintoviraston tehtävät jakautuvat. Aluehallintoviraston eläinlääkintähuoltoon ja elintarvikevalvontaan liittyvät tehtävät siirtyvät Ruokavirastolle. Aluehallintoviraston terveydensuojelu- ja tupakkavalvontaan liittyvät tehtävät ja Valviran tehtävät siirtyvät uudelle virastolle.

Uudet toimitilat valmistuvat Pännäisiin vuoden 2025 lopussa, ja koko Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden toiminta siirtyy uusiin tarkoituksenmukaisiin tiloihin, jonka myötä kaikki nykyiset toimipisteet lopettavat.

1.3 Toimintasuunnitelma, strategia ja jatkuva kehittäminen

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveydellä on kolme tärkeää ohjausasiakirjaa, joissa on kuvattu toiminnan kehittämistä, tavoitteita ja toimenpiteitä. Kolme ohjausasiakirjaa ovat:

- Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden strategia: Piirun verran parempi Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys 2025–2028. Strategiassa on asetettu Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden toiminnan strategiset tavoitteet. Strategia on julkaistu kotisivuilla, ja se täydentää vastuukunnan strategiaa.
- Kunkin vuoden toimintasuunnitelma perustuu yleiseen toimintasuunnitelmaan 2025–2028. Toimintasuunnitelman tavoitteet liittyvät suoraan Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden ja vastuukunnan strategiaan. Toimintasuunnitelma hyväksytään vuosittain ympäristöterveyslautakunnassa talousarvioehdotuksen yhteydessä. Toimintasuunnitelma on osa kunnan talousarviokirjaa. Toimintasuunnitelmassa asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä arvioidaan osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.
- Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valvontasuunnitelma 2025–2028.

Kaikki ohjausasiakirjat ovat suoraan yhteydessä toisiinsa, ja asetetut tavoitteet perustuvat ympäristöterveydenhuollon valtakunnalliseen valvontaohjelmaan 2025–2028, vuoden 2023 asiakas-/asukaskyselyyn ja lakisääteisiin vaatimuksiin. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden tavoitteet ja toimenpiteet on kuvattu tarkemmin yleisessä toimintasuunnitelmassa (liite 1). Monet tavoitteista ja toimenpiteistä ovat suoraan yhteydessä toiminnan kehittämiseen PDCA-periaatteen mukaisesti. Laatutyössä käytetään lisäksi tukena LaatuNetiä.

Mahdolliset toimintaa koskevat valitukset selvittää ympäristöterveydenhuollon päällikkö. Jos valitus koskee Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden johtoa, sen selvittää kunnanhallitus.

1.4 Henkilöstö

Liitteessä 2 on selvitys henkilöstöresursseista, ja liitteessä 15 on yhteenveto kunkin toimialan resurssitarpeista. Henkilöstön työtehtäväalueet jakautuvat seuraavasti:

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö – Vastaa koko Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden toiminnasta ja on kaikkien työntekijöiden suora esihenkilö.

Osastosihteeri – Erilaiset hallinnolliset tehtävät koko Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden osalta (esim. asianhallinta Twebissä), laskuntarkastaja ja ympäristöterveyslautakunnan sihteeri.

Hygieenikkoeläinlääkäri – Hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen, osan eläinperäisiä elintarvikkeita suoraan myyvien rekisteröityjen elintarvikealan toimijoiden ja riskituotteita valmistavien tehtaiden valvonta. Alkutuotannon valvonta, lähinnä maitohygieniatarkastukset. Avustaa tarvittaessa valvontaeläinlääkäreitä ja toimii myös ympäristöterveydenhuollon päällikön sijaisena. Valvonnan suunnittelu ja kehittäminen, asiakkaiden ja asukkaiden neuvonta, lausunnot, varautumisen kehittäminen sekä tiedottaminen kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja myös kohdennettu tiedottaminen asiakkaille.

Elintarviketiimin terveystarkastaja – Elintarvikelain mukaiset lakisääteiset tehtävät, valvonnan suunnittelu ja kehittäminen, asiakkaiden ja asukkaiden neuvonta, lausunnot, varautumisen kehittäminen sekä tiedottaminen kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja myös kohdennettu tiedottaminen asiakkaille. Tupakkalain mukainen suunnitelmallinen valvonta sekä tupakka- ja lääkelain mukaisten vähittäismyyntilupien myöntäminen.

Terveydensuojelutiimin terveystarkastaja – Terveydensuojelulain mukaiset lakisääteiset tehtävät, valvonnan suunnittelu ja kehittäminen, lausuntojen antaminen muiden viranomaisten pyynnöstä eri asioissa, asiakkaiden ja asukkaiden neuvonta, varautumisen kehittäminen, alusten saniteettitodistusten myöntäminen sekä tiedottaminen kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja myös kohdennettu tiedottaminen asiakkaille. Tupakkalain mukainen tupakointikieltoja koskeva valvonta.

Näytteenottaja – Ottaa talous-, uima- ja allasvesinäytteet. Tilaa tarvittavat näytteenottovälineet laboratorion. Tilaa tutkimukset otettavista näytteistä ja myös kuljetukset. Aloittaa näytteenottotapahtuman Vati-järjestelmässä.

Praktikkoeläinlääkäri – Huolehtii siitä, että peruseläinlääkäripalvelu ja kiireellinen eläinlääkäripalvelu ovat saatavilla arkisin virka-aikana ja että jokainen praktikkoeläinlääkäri toimii myös päivystäjänä. Lisäksi pitää tarvittavia tilastoja, avustaa tarvittaessa tarttuvien eläintautien selvittämisessä ja eläinsuojelutapauksissa sekä hoitaa tarvittaessa kiireellisiä valvontatehtäviä valvontaeläinlääkäriin poissaolon aikana.

Valvontaeläinlääkäri – Eläinlääkintähuoltolain mukaiset valvontatehtävät, sivutuotevalvonta, eläinsuojelutarkastukset sekä tarttuvien eläintautien valvonta ja siihen kuuluva näytteenotto, valvonnan suunnittelu ja kehittäminen sekä asiakkaiden ja asukkaiden neuvonta.

Klinikka-avustaja – Avustaa eläinlääkäriä päivittäisissä työtehtävissä, kuten erilaisissa hoitotoimenpiteissä ja näytteenotossa, seuraa potilaiden yleistä terveydentilaa yleisesti ja erityisesti anestesian aikana, vastaa puhelimeen ja antaa kotihoitoa koskevia yleisiä neuvoja, muu asiakaspalvelu, hoitaa ajanvarauksia, potilaskirjauksia ja raportointia, välinehuolto, ylläpitää vastaanoton yleistä järjestystä ja siisteyttä päivän aikana, tilaa erilaisia tarvikkeita, vastaa eläinlääkäreiden ja omien työvaatteiden sekä potilashoidossa käytettävien pyyhkeiden tekstiilihuollosta.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö, kaikki terveystarkastajat ja eläinlääkärit ovat virkasuhteessa. Vakituksessa työsuhteessa olevalla henkilöstöllä on asianomaisen lain mukainen kelpoisuus ja hyvä toisen kotimaisen kielen taito siinä kielessä, joka ei ole hänen äidinkieltensä. Sekä vakituiseksi että sijaisiksi yhteistoiminta-alueelle palkattavilla eläinlääkäreillä tulee olla kelpoisuus kunnaneläinlääkäriin työskentelemiseen Suomessa sekä riittävä kelpoisuus virkaan tai sijaisuuteen. Kelpoisuus tarkistetaan myös sijaisia palkattaessa (opiskelijan praktiikkaoikeudet) julkisesta tietopalvelusta (<https://palvelut2.evira.fi/elainlaakarihaku/>).

Kaikissa viranomaistehtävissä on vältettävä esteellisyytilanteita. Henkilöstöä on riittävästi, jotta tämä on mahdollista. Vuosilomat ja vapaat suunnitellaan niin, että paikalla on aina joku, joka voi hoitaa kiireellisiä asioita.

Kun uutta henkilöstöä rekrytoidaan, uudelle työntekijälle järjestetään yleinen perehdytys, jossa käydään läpi henkilöstöopas ja myös muita tärkeitä asioita sekä työnantajan että työntekijän näkökulmasta. Lisäksi laaditaan alakohtainen perehdytysuunnitelma, ja tiimin jäsenet perehdyttävät

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

uuden työntekijän. Pehdytykseen käytetään sähköistä Intro-järjestelmää. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden toimintasuunnitelmassa 2025–2028 on asetettu tavoitteita ja toimenpiteitä uuden henkilöstön pehdytyksen parantamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi.

Henkilöstölle annetaan mahdollisuus osallistua työtehtävien kannalta tärkeisiin koulutuksiin. Tähän tarkoitukseen varataan vuosittain budjettivaroja. Toimintasuunnitelmassa 2025–2028 on asetettu tavoitteita ja toimenpiteitä henkilöstön osaamisen ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseksi kauden aikana. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden yleinen toimintasuunnitelma 2025–2028 on liitteessä 1.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys ja Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto tekevät yhteistyötä eläinlääkintähuollossa yhteispäivystyksen muodossa. Päivystysrenkaaseen kuuluu Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden neljä praktikkoeläinlääkärinä ja kaksi Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon praktikkoeläinlääkärinä. Päivystysalueeseen kuuluvat Uusikaarlepyy, Pietarsaari, Pedersöre, Luoto, kanta-Kokkola ja Kruunupy. Päivystysaikana hoidetaan sekä pien- että suurelaimia.

1.5 Neuvonta ja viestintä

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) edellyttää mm., että kuntien toiminta on avointa ja että yksilöillä on oikeus saada tietoa. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys soveltaa Pedersören kunnan viestintäsuunnitelmaa ”Kertomus Pedersörestä” sekä Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden omaa viestintäsuunnitelmaa. Suunnitelmat on julkaistu vastuukunnan verkkosivustolla (www.pedersore.fi).

Eri substanssilakien mukaan ympäristöterveydenhuollolla on lakisäätinen velvollisuus antaa neuvontaa sekä toiminnanharjoittajille että asukkaille. Neuvontaa tehdään tarkastusten yhteydessä, yksittäisten yhteydenottojen perusteella ja julkaisemalla materiaalia. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys on asettanut toimintasuunnitelmassa 2025–2028 tiedottamista ja näkyvyyttä koskevia tavoitteita (liite 1). Ohjelmakauden yleisinä tavoitteina on lisätä näkyvyyttä sekä tiedottaa aktiivisesti toiminnanharjoittajille ja asukkaille ajankohtaisista asioista. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden tärkeimmät tiedotuskanavat ovat kotisivu ja sosiaalinen media. Tiedotteita voidaan tarvittaessa lähettää kohdennetusti myös suoraan toiminnanharjoittajille sähköpostilla.

Kielilain (423/2003) 10 §:n ja 11 §:n mukaan asukkailla ja yrittäjillä on oikeus käyttää viranomaisessa suomea tai ruotsia valintansa mukaan. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden tiedotus on kaksikielistä.

1.6 Ohjelmakauden 2025–2028 teema-alueet

Ohjelmakauden teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Teemaa edistetään toteuttamalla seuraavia tavoitteita:

- tietoperusteinen valvonta
- osaaminen
- varautuminen

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Keskusviranomaisilla voi olla omia painopisteitä eri vuosille valvontaohjelmakauden aikana. Ne kuvaillaan toimialakohtaisissa valvontaohjelmissa.

1.7 Varautuminen

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys on varautunut erilaisiin häiriötilanteisiin. Terveysvaaratilanteet voidaan saada selville esim. seuraavien kautta:

- RASFF-ilmoitukset (Rapid Alert System for Food and Feed)
- viranomaisnäytteiden tutkimustulokset
- toiminnanharjoittajien omavalvonta
- valitukset.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys ryhtyy toimenpiteisiin valmiussuunnitelman ohjeiden mukaisesti ja

1. arvioi mahdollisesti syntyneet terveyshaitat tai terveysriskit. Antaa tarvittaessa ohjeita siitä, miten haittaa voidaan ehkäistä tai poistaa ja miten asukkaat voivat suojautua siltä
2. tiedottaa tilanteesta
3. jakaa asiantuntemustaan muille viranomaisille pyynnöstä
4. seuraa tilannetta ja ympäristöä terveystarkastuksesta.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valmiussuunnitelman yleinen osa on päivitetty ja ympäristöterveyslautakunta on hyväksynyt sen 26.9.2024 § 35. Se on saatavilla Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden kotisivuilla. Valmiussuunnitelman muut osat ovat salassa pidettäviä julkisuuslain (621/1999) 24 §:n 7 ja 8 kohtien mukaan.

Valmiussuunnitelman uudistaminen ja päivittäminen alkoi vuonna 2024. Valmiussuunnitelman jatkuva työstäminen, kehittäminen ja päivittäminen varten Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys sai vuodeksi 2024 uuden terveystarkastajan, jonka työajasta 20 % on varattu varautumistyöhön koko Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden osalta. Toimintasuunnitelmassa on asetettu varautumistyötä koskevat tavoitteet, ja siinä on kuvattu myös toimenpiteet (liite 1).

Elintarvikkeiden ja veden välityksellä leviävien epidemioiden selvittämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen (1365/2011) 3 §:n mukaan valvonta-alueella tulee olla selvitystyöryhmä ja saman lain 4 §:ssä säädetään, keitä työryhmään tulee kuulua. Ympäristöterveyslautakunta nimeää selvitystyöryhmän. Selvitystyöryhmälle on laadittu suunnitelma, miten toimitaan elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvittämisessä. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden talousarviossa on varattu budjettivaroja epidemiaselvitysten yhteydessä otettavien näytteiden tutkimuskustannuksia varten.

1.8 Rekisteröinti- ja hyväksymismenettelyt

Elintarvikelain (297/2021) 8, 9, 10 ja 11 §:ssä, terveydensuojelulain (763/1994) 13, 18 ja 18 a §:ssä sekä tupakkalain (549/2016) 44 §:ssä säädetään ilmoituksenvaraisesta/rekisteröitävästä toiminnasta ja toiminnoista, joita koskee hyväksymismenettely.

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisille eri ilmoitusasioille (alkutuotantoa lukuun ottamatta) on olemassa sähköinen ilmoitusjärjestelmä Ilppa. Ilmoituksen vastaanottamisen jälkeen tarkistetaan, että se sisältää kaikki tarvittavat tiedot. Lisätietoja pyydetään tarvittaessa. Kun kaikki tiedot on toimitettu, toiminta rekisteröidään ja toiminnanharjoittajalle lähetetään käsittelytodistus. Todistus sisältää tiedon ensimmäisen suunnitellun säännöllisen tarkastuksen arvioidusta ajankohdasta, ja tarvittaessa siihen liitetään tietoja tarkastuksesta, vaatimuksista ja siitä, mistä saa lisätietoja. Ilmoitusasian käsittelyaika on enintään 14 työpäivää, kun ilmoitus on täydellinen. Toiminnasta voi ilmoittaa myös paperilomakkeella.

Elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisissa hyväksymismenettelyissä käytetään paperilomakkeita. Kaikki toimitetut asiakirjat käydään läpi ja lisätietoja pyydetään tarvittaessa.

Päätöksentekoprosessissa noudatetaan sitä, mitä asianomaisessa laissa ja hallintolaissa (434/2004) säädetään. Päätös asiassa tehdään 60 päivän kuluessa, kun asiakirjat ovat täydelliset. Hyväksymistä edellyttävää toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin hyväksymispäätös on tehty.

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntilupaa haetaan Turre-rekisterin kautta. Päätös asiassa tehdään 60 päivän kuluessa, kun asiakirjat ovat täydelliset.

1.9 Viranomaisnäytteenotto

Otettavat viranomaisnäytteet tutkitaan akkreditoitussa laboratorioissa, ja käytettävät laboratoriot löytyvät Ruokaviraston hyväksytyjen laboratorioiden luettelosta.

Viranomaisnäytteitä otetaan säännöllisesti lähinnä terveydensuojelun valvonnassa. Talous-, allas- ja uimaveden tutkimista varten on tehty sopimus laboratorion kanssa. Sopimukseen sisältyy näytteiden tutkiminen virka-ajan ulkopuolella.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveydellä on 50-prosenttinen näytteenottajan toimi. Näytteenottaja ottaa talous-, uima- ja allasvesinäytteet. Näytteenottajan kelpoisuudesta on laadittu 21.10.2015 todistus, jossa on kuvattu, miten terveydensuojeluviranomainen on varmistanut, että näytteenottaja tuntee talous-, uima- ja allasveden yleiset näytteenottoperiaatteet. Näytteenoton voi suorittaa viranomaisvalvonnan yhteydessä myös muu kuin terveydensuojeluviranomainen. Terveydensuojeluviranomainen toteaa näytteenottajan pätevyyden henkilösertifioinnilla tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Elintarvikevalvonnan puolella elintarvikealan toimija on vastuussa elintarviketurvallisuudesta, joten näytteenotto ja tutkimukset sisältyvät toiminnan omavalvontaan. Valvontaviranomainen ottaa tarvittaessa näytteitä pistokokeina pinnoilta ja/tai tuotteista todentaakseen, miten omavalvontasuunnitelma toimii. Näytteitä voidaan ottaa myös toiminnanharjoittajan kustannuksella haittoja epäiltäessä, omavalvontanäytteiden suuntauksen ollessa negatiivinen tai ellei omavalvontanäytteitä ole otettu. Viranomaisnäytteet eivät korvaa omavalvontanäytteitä.

Ruokamyrkytys epäilyyn liittyvä näytteenotto suoritetaan elintarvike- ja vesivälitteisiä epidemioita koskevan suunnitelman mukaisesti. Näytteenoton tarve arvioidaan tapauskohtaisesti.

Näytteitä otetaan myös Ruokaviraston pyynnöstä elintarvikevalvonnassa sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnassa. Terveystarkastaja, hygieenikko- tai valvontaeläinlääkäri huolehtii omaan

alaansa liittyvien näytteiden ottamisesta. Tiedot tallennetaan ja raportoidaan viranomaisten ohjeiden mukaisesti. Eläimistä otetuista näytteistä tutkitaan tarttuvia tauteja Ruokaviraston kyseiseen tutkimukseen hyväksymissä laboratorioissa.

Käytettävät laboratoriot on mainittu liitteessä 3.

1.10 Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden maksutaksa

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveydellä on erillinen maksutaksa, jonka ympäristöterveyslautakunta hyväksyy. Taksa noudattaa kuntaliiton mallitaksaa, ja maksuja peritään sen mukaan, mitä valvontaviranomaisella on oikeus periä. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden perimät maksut eivät kuitenkaan kata kaikkia valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Suunnitelmallisen valvonnan maksujen määräytymisen periaatteena on, että perittävien maksujen tulee vastata valvonnasta aiheutuvia todellisia kustannuksia. Taksa tarkistetaan vuosittain, kun talousarvio on vahvistettu. Tarkemmat tiedot maksujen suuruudesta on Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden maksutaksassa, joka on julkaistu kotisivuilla.

Hyväksytyyn valvontasuunnitelman mukainen suunnitelmallinen valvonta on yleensä maksullista. Valvontamaksut maksetaan kokonaisuudessaan Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveydelle, ja niillä varmistetaan riittävät resurssit.

Maksutaksa sisältää myös kunnan perimät eläinlääkintähuoltolain mukaiset maksut.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksen 46 § / 19.3.2013 mukaan yhteistoiminta-alueen kunnat subventoivat eläinlääkäripalvelujen kustannuksia omavastuuosuuden ylittävältä osalta. Vahvistettu omavastuuosuus on sidottu kunnallisen eläinlääkäritaksan mukaiseen 20 km:n sairausmatkan käyntimaksuun sekä kyseisen sairausmatkan (meno-paluu 40 km) oikeuttamaan kilometrikorvaukseen.

1.11 Käytettävät tietojärjestelmät

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys käyttää työssään useita eri tietojärjestelmiä. Lisäksi Ympäristöterveydellä on pääsy erilaisiin järjestelmiin, joiden kautta saatuja tietoja tarvitaan työtehtävien hoidossa.

Vyha – Sähköinen rekisteri ympäristöterveydenhuollon viranomaistoimijoista. Valvonta-aluetta koskevat tiedot, osa suunnittelusta ja raportoinnista tehdään järjestelmässä keskusviranomaisten ohjeiden mukaisesti.

Vati – Ympäristöterveydenhuollon toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä. Järjestelmään rekisteröidään kaikki elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakka- ja lääkelain 54 §:n mukaiset toiminnot. Järjestelmään rekisteröidään myös suoritteet, kuten tarkastukset, näytteenotot ja kontaktit.

Tweb – Kunnan asianhallintaohjelma. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys kirjaa kaikki saapuneet asiat ohjelmassa, ja ohjelmassa laaditaan myös ympäristöterveyslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat.

Valmu – Twebin lisäosa, jossa viranhaltijapäätökset laaditaan.

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Turre – Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupien ja tukkumyynti-ilmoitusten rekisteri.

KliniQ – Eläinlääkintähuollon potilas- ja asiakastietojärjestelmä.

LaatuNet – Ympäristöterveydenhuollon laadunhallintajärjestelmä.

TRACES – Järjestelmä, jota käytetään koko Euroopassa eläinten tuonnissa ja sisämarkkinakaupassa.

ELTE – Sähköinen järjestelmä, jolla hallinnoidaan ja raportoidaan tietoja, jotka liittyvät eläintauteihin, epidemioihin, eläintautien seurantaan, zoonosivalvontaan sekä lääkitsemisen valvontaan.

Elvi – Eläinlääkintähuoltoa varten kehitetty ohjelma, johon tallennetaan eläinten hyvinvoinnin ja eläinkuljetusten pistokoetarkastuksia, kuulemisia ja niiden johdosta tehtyjä päätöksiä sekä mahdollisia seurantatarkastuksia. Aluehallintoviraston sihteerit huolehtivat toistaiseksi tietojen siirtämisestä Elviin.

Lupapiste – Yhteistoiminta-alueen kunnat käyttävät järjestelmää lupien myöntämiseen. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys kutsutaan antamaan lausuntoja valvontamme koskevista asioista.

Praktikkoeläinlääkärien käytössä olevat tietojärjestelmät ovat Naseva, Sikava ja Ruokaviraston ylläpitämät rekisterit.

Valvontaeläinlääkäreillä on käytettävissään eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri, lammas- ja vuohirekisteri ja haaskaruokintapaikkarekisteri. Heillä on myös käyttöoikeudet eläintenpitokieltorekisteriin.

1.12 Valvontasuunnitelman hyväksyminen, arviointi ja raportointi

Ympäristöterveyslautakunta hyväksyy Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valvontasuunnitelman ja sen arvioinnin. Valvontasuunnitelmaa ja sen liitteitä päivitetään tarvittaessa. Päivittämistarpeeseen vaikuttaa esimerkiksi se, jos keskusviranomaisena tekee merkittäviä muutoksia painopisteisiin, uudet projektit tai se, jos Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden toimintaedellytykset muuttuvat huomattavasti, sekä nk. AJO-käynnin auditointitulos.

Suunnitelmallisen valvonnan tuloksia seurataan neljännesvuosittain osavuosikatsausten avulla. Eläinlääkäripalvelujen käyttötilastot annetaan tiedoksi ympäristöterveyslautakunnalle neljännesvuosiraporttien ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Valvonnan raportointi tehdään keskusviranomaisen edellyttämällä tavalla. Elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnan tulokset ovat saatavilla reaaliaikaisesti Vati-tietojärjestelmässä. Tiedot, jotka keskusviranomaisena vaatii raportoimaan Vyhan kautta, raportoidaan sen kautta.

Eläinlääkärit vastaavat siitä, että muiden viranomaisten pyytämät raportit ja tilastot lähetetään määräajassa. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, josta kunta laskuttaa valtiota, laskutetaan aluehallintoviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Muut viranomaisten pyytämät asiakirjat lähetetään määräajassa.

2. Elintarvikevalvonta

Elintarvikeketjun viranomaisvalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että yritysten toiminta, tuotteet ja niistä annettavat tiedot vastaavat lainsäädännön vaatimuksia. Valvontaa toteutetaan myös kaupan hyvien käytäntöjen varmistamiseksi ja kuluttajien etujen suojaamiseksi. Hyvin toimiva viranomaisvalvonta auttaa yrityksiä toimimaan oikein ja vahvistaa niiden kilpailukykyä. Viranomaistoiminnan edellytetään huomioivan yhteiskunnalliset muutokset ja mahdolliset uudet riskit. Valvonta perustuu EU-asetuksiin ja kansalliseen elintarvikelakiin sekä sen perusteella annettuihin asetuksiin.

Elintarvikelain (297/2021) 27 §:n mukaan kunnan tulee laatia hyväksytyjen ja ilmoitettujen elintarvikehuoneistojen säännöllistä valvontaa koskeva suunnitelma. Kunnan valvontasuunnitelmassa on otettava huomioon elintarvikevalvonnan valtakunnallinen valvontaohjelma.

Paikallisen valvontaviranomaisen tehtävänä on

- elintarvikevalvonnan toteuttaminen elintarvikelaissa (297/2021) säädetyllä tavalla
- elintarvikelain (297/2021) 8 §:n mukaisen alkutuotannon rekisteröintiä koskevien ilmoitusten käsittely
- elintarvikelain (297/2021) 9 §:n mukaisen itujen alkutuotantopaikan hyväksyminen
- elintarvikelain (297/2021) 10 §:n mukaisen elintarviketoiminnan rekisteröintiä koskevien ilmoitusten käsittely
- elintarvikelain (297/2021) 11 §:n mukaisten elintarvikehuoneistojen hyväksyminen
- elintarvikelain (297/2021) 13 §:n mukaisen kontaktimateriaalitoiminnan rekisteröintiä koskevien ilmoitusten käsittely
- neuvoa elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijoita ja kuluttajia sekä tiedottaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvista asioista
- vastata tarvittaessa yhteistyössä ja korvausta vastaan Ruokaviraston kanssa EU-lainsäädännössä edellytettyjen ja kansallisten seuranta- ja valvontaohjelmien suunnittelusta ja toteuttamisesta
- osallistua tarvittaessa yhteistyössä Ruokaviraston kanssa elintarvikevalvonnan viranomaisnäytteiden sekä 24 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettuihin seuranta- ja valvontaohjelmiin liittyvien näytteiden ottamisen ja analysoinnin suunnitteluun ja toteuttamiseen
- huolehtia tarvittaessa ante mortem -tarkastuksesta alkuperätilalla tai muualla teurastamon ulkopuolella
- valvoa kalastus- ja vesiviljelytuotteiden osalta 14 §:n 2 momentissa säädettyjen jäljitettävyyttä koskevien velvoitteiden noudattamista
- julkaista suorittamansa elintarvikevalvonnan tulokset
- elintarvikehuoneistoja koskevat lausunnot ja piirustusten tarkastaminen.

2.1 Elintarvikevalvonnan painopisteet vuosina 2025–2028

Ruokavirasto on julkaissut ohjelmakaudelle kolme kehitysteemaa:

- valmius, varautuminen ja huoltovarmuus
- vastuu ja kestävyys
- teknologia ja tiedottaminen.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys osallistuu valtakunnallisten painopisteiden toteuttamiseen kansallisen suunnitelman edellyttämällä tavalla. Kansallisessa suunnitelmassa mainittujen painopisteiden lisäksi yhteistyötä jatketaan Länsirannikon ympäristöyksikön, Vaasan kaupungin ja Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon kanssa yhteisissä palavereissa, joissa keskustellaan ajankohtaisista asioista, tulkinnoista ja linjauksista.

2.2 Elintarvikelain mukainen valvonta

Tarkastukset voidaan jakaa karkeasti kahteen luokkaan: Oiva-tarkastuksiin ja muihin tarkastuksiin. Oiva-tarkastusten koko sisällön määrittelee Ruokavirasto ja ne suoritetaan Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti.

Tarkastukset tehdään pääasiassa ilmoittamatta. Tiettyjen kohteiden tarkastuksissa ja jos tarkastuksen tarkoitus vaatii avainhenkilöiden läsnäoloa, tarkastuksesta voidaan sopia etukäteen. Myös jos kohde sijaitsee esimerkiksi saarella, tarkastuksesta sovitaan käytännön syistä etukäteen.

Tarkastukset tehdään pääasiassa silloin, kun toiminta on käynnissä. Tarkastuksia ja näytteenottoja voidaan tarvittaessa tehdä muina aikoina, esimerkiksi aamulla ennen toiminnan aloittamista, illalla ja viikonloppuisin.

Suunnitelmallinen tarkastus

Suunnitelmallisella tarkastuksella tarkoitetaan valvontasuunnitelmaan kuuluvaa tarkastusta. Se voidaan toteuttaa paikan päällä tapahtuvana käyntinä, asiakirjatarkastuksena tai etätarkastuksena.

Seurantatarkastus

Seurantatarkastus tehdään, jos arvosanaksi on annettu korjattavaa tai huono. Seurantatarkastus kirjataan tietokoneohjelmassa suunnitelmalliseksi, kun se perustuu suunnitelmalliseen OIVA-tarkastukseen.

Aloitustarkastus

Ennen toiminnan aloittamista tai 0-riskiluokan valvontakohteille toiminnan aloittamisen jälkeen tehty tarkastus. Muistettava kirjata Vatissa aloitustarkastuksena.

Projektitarkastus

Valtakunnallisen tai oman projektin yhteydessä tehtävä tarkastus. Voi olla valvontasuunnitelmaan sisältyvä projekti.

Elintarvikehuoneiston hyväksyntään liittyvä tarkastus

Ennen elintarvikehuoneiston hyväksymispäätöstä tehdään myös huoneiston tarkastus.

Tämäntyyppinen tarkastus tehdään myös toiminnan muuttuessa olennaisesti.

Muu tarkastus

Muita elintarvikevalvontaan kuuluvia tarkastuksia ovat esim. asiakasvalituksen tai ruokamyrkytyspäilyn perusteella tehtävät tarkastukset, pakkotoimien seuranta, RASFF-ilmoitukset tai Ruokaviraston pyynnöstä suoritettavat tarkastukset.

Liite 4 sisältää elintarvikevalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset vuosille 2025–2028.

2.3 Riskinarviointi

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys noudattaa Ruokaviraston ohjetta (1028/04.02.00.01/2022/6) elintarvikehuoneiston ja kontaktimateriaalitoiminnan riskiluokituksesta ja elintarvikelainsäädännön mukaisen valvontatarpeen määrittämisestä. Valvontatarpeeseen vaikuttavat toiminnan luonne ja laajuus. Jos toimijalla on samassa valvontakohteessa useita riskitasoltaan eritasoisia toimintoja (esim. valmistusta ja myyntiä), valvontatarve valitaan pääsääntöisesti suuririskisemmän osatoiminnan perusteella. Valvontahistoria voi vaikuttaa valvontatarpeeseen, mutta tämä koskee vain toimintoja, joiden valvontatarve on vähintään kaksi tarkastusta vuodessa.

Vuosien 2025–2028 valvontasuunnitelmassa toimintojen valvonta on suunniteltu koko nelivuotisen ohjelmakauden käytettävissä olevien resurssien mukaan, koska suunnitelmallinen valvonta ei ole saavuttanut tavoitteita moneen vuoteen. Aiemmin tekemättä jääneet tarkastukset on siirretty seuraavalle vuodelle ja kasvatettu siten jonoa, minkä vuoksi valvontaa ei ole onnistuttu toteuttamaan tyydyttävällä tavalla, ja käytännössä etumatkaa on mahdoton kiritä kiinni käytettävissä olevilla resursseilla. Tämän vuoksi tarkastuksia on lykätty kohteissa, joiden osalta valvontaviranomainen on arvioinut, että lykkääminen on mahdollista elintarviketurvallisuutta vaarantamatta.

2.4 Näytteenotto

Katso kohta 1.9 Näytteenotto. Viranomaisnäytteitä otetaan tarvittaessa ja/tai suunnitelmallisina projekteina. Suunnitelmalliset viranomaisnäytteet otetaan toiminnanharjoittajan kustannuksella. Näytteitä voidaan ottaa myös toiminnanharjoittajan kustannuksella haittoja epäiltäessä, omavalvontanäytteiden suuntauksen ollessa negatiivinen tai ellei omavalvontanäytteitä ole otettu.

2.5 Paikalliset valvontaprojektit

Suunnitelmalliset projektit on kuvattu tarkemmin liitteessä 5.

2.6. Muu valvonta

Kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän säännöllisen ja suunnitelmallisen valvonnan lisäksi on huomioitava muu kunnan tehtävänä oleva EU-asetuksissa tai elintarvikelaissa tarkoitettu valvonta sekä siihen varattavat henkilöresurssit ja työaika. Suunnittelematonta valvontaa on esimerkiksi:

- ilmoitusten ja hakemusten käsittely
- asiakirjatarkastukset
- asiakasyhteydenotot sekä niihin liittyvät selvitykset ja valvontatoimet
- muille viranomaisille annettavat lausunnot
- neuvonta elintarviketurvallisuuskysymyksissä
- tietojen kirjaaminen ja ylläpito VATI-järjestelmässä
- toiminnan kehittäminen
- pakkokeinot.

Valituksista johtuva valvonta on etusijalla suunnitelmalliseen valvontaan nähden, koska nämä tapaukset perustuvat yleensä epäilyyn elintarvikelain säännösten rikkomisesta.

3. Terveystuojelun valvonta

Terveystuojelulain (763/1996) tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Terveystuojelulain 6 §:n mukaan kunnan tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveystuojelua siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Lisäksi kunnan on tiedotettava terveystuojelusta ja järjestettävä terveystuojelua koskevaa ohjausta ja neuvontaa.

Kunnan on laadittava terveystuojelun säännöllistä valvontaa koskeva suunnitelma, joka ottaa huomioon valtakunnallisen valvontaohjelman paikallisten tarpeiden mukaisesti. Valvonnan tulee olla laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää.

Paikallisen valvontaviranomaisen tehtävänä on

- terveystuojelulain 13 §:n mukaisia huoneistoja ja toimintoja koskevien ilmoitusten käsittely
- talousvettä toimittavien laitosten hyväksyminen, 18 §
- talousvettä toimittavien laitosten terveystuojelulain 20 §:n mukaisesti laatimien riskinarviointien hyväksyminen
- talousveden laadun valvonta
- uima-allasveden ja uimarantaveden laadun valvonta
- ilmoitusvelvollisten huoneistojen ja toimintojen säännöllinen valvonta
- sisäilmaan ja asuinympäristöön liittyvien haittojen selvittäminen
- kuntalaisille ja toiminnanharjoittajille suunnattu tiedotus, ohjaus ja neuvonta terveystuojelua koskevissa asioissa
- suunnitteleman valvonta, kuten asuntojen tarkastukset ja mittaukset, häiriötilanteiden hallinta, epidemiaselvitykset, lausuntojen valmistelu ja laivatarkastukset.

3.1 Terveystuojelun painopisteet vuosina 2025–2028

Valtakunnallisessa valvontaohjelmassa 2025–2028 on asetettu painopisteet, ja Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys käyttää samoja painopisteitä ja ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin niiden toteuttamiseksi:

Painopisteet 2025–2028	Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden toimenpiteet painopisteen toteuttamiseksi
Talovesivalvonnan uudet sisällöt	
Alueellinen yhteistyö	Jatketaan aktiivista yhteydenpitoa yhteistoiminta-alueen kuntien muihin viranomaisiin. On myös tavoitteena yleisessä toimintasuunnitelmassa. Myös toimenpiteet on kuvattu siinä (liite 1).
Riskienhallintasuunnitelmat	Riskienhallintasuunnitelman päivittämistarvetta tarkastellaan suunnitelmallisen valvonnan yhteydessä.
Ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen riskienhallinta	Suunnitelmallisen valvonnan yhteydessä tarkastetaan ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen

	riskienhallinta keskusviranomaisen verkkosivuilla olevien ohjeiden mukaisesti.
Osaaminen ja paikalliset tarpeet	
Toiminnanharjoittajien omavalvonnan ja paikallisten tarpeiden sekä erityispiirteiden huomioon ottaminen riskinarviossa	Toiminnanharjoittajien omavalvontaa arvioidaan suunnitelmallisen valvonnan yhteydessä. Omavalvonnan riittävyys ja toteuttaminen voivat vaikuttaa riskinarviointiin ja siten tarkastustiheyteen.
Asumisterveysasioissa ajantasaiseen tietoon perustuva ohjaus ja valvonta, oman osaamisen kehittäminen ja ylläpito sekä yhteistyön ja ennakoinnin edistäminen	Henkilöstölle annetaan mahdollisuus osallistua järjestettäviin koulutuksiin. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys osallistuu kuntien sisäilmaryhmien kokouksiin.
Valmius ja varautuminen terveydensuojelussa	
Häiriötilanteisiin varautuminen ja suunnitelmien päivittäminen ja yhteensovittaminen	On myös tavoitteena yleisessä toimintasuunnitelmassa. Myös toimenpiteet on kuvattu siinä (liite 1).
Yhteistyön vahvistaminen hyvinvointialueiden kanssa	Selvitystyöryhmä kokoontuu vähintään 1 krt/vuosi. Nk. koulutarkastukset tehdään yhteistyössä hyvinvointialueen kouluterveydenhoitajien kanssa.
Osallistuminen häiriötilanne- tai valmiusharjoitukseen lähtökohtaisesti vuosittain	Osallistutaan järjestettäviin harjoituksiin.

3.2 Terveydensuojelulain mukainen valvonta

Terveydensuojelulain mukaisen kohteiden valvonnan tarkoituksena on selvittää, voiko toiminnasta aiheutua terveysvaaroja tai -haittoja, sekä laatia tarvittavat määräykset ja ohjeet vahinkojen ehkäisemiseksi ja haittojen korjaamiseksi.

Yleensä tarkastukset käsittävät aistinvaraisen tarkastuksen ja arvioinnin sekä mahdollisesti mittaukset ja näytteenoton jatkotutkimuksia varten. Tarkastuksista ilmoitetaan yleensä etukäteen.

Suunnitelmallinen tarkastus

Suunnitelmallisella tarkastuksella tarkoitetaan valvontasuunnitelmaan kuuluvaa tarkastusta. Myös uuden valvontakohteen alkutarkastus luetaan suunnitelmalliseksi tarkastukseksi. Suunnitelmallisessa tarkastuksessa käytetään Vati-järjestelmästä löytyviä lomakkeita.

Seurantatarkastus

Seurantatarkastuksella tarkoitetaan tarkastusta, jossa tarkastetaan, onko aikaisemmassa tarkastuksessa todetut puutteet korjattu. Seurantatarkastus kirjataan tietokoneohjelmassa suunnitelmalliseksi, jos se perustuu valvontasuunnitelman mukaiseen tarkastukseen.

Käyttöönottotarkastus

Käyttöönottotarkastus suoritetaan terveydensuojelulain 18 §:n mukaisen hyväksymishakemuksen käsittelyn yhteydessä. Käyttöönottotarkastuksessa tarkastetaan, että toiminta noudattaa terveydensuojelulain vaatimuksia, ja tarvittaessa annetaan tietoa ja ohjeita.

Ennakkotarkastus

Ennakkotarkastus voidaan tehdä toiminnanharjoittajan pyynnöstä. Ennakkotarkastuksen tarkoituksena on yleensä viranomaisen konsultointi huoneiston rakenteita ja varustusta koskeissa asioissa, ja se on ensisijaisesti neuvontatilaisuus.

Asiakirjatarkastus

Asiakirjatarkastuksella tarkoitetaan tarkastusta, jonka valvontaviranomainen tekee tarkastelemalla valvontakohteen tietoja muualla kuin valvontakohteeseen kuuluvassa tilassa. Asiakirjatarkastus voidaan tehdä tilanteissa, joissa tarkastus ei edellytä tarkastuskohteen olosuhteiden havainnointia eikä valvontakohteessa paikan päällä käymisellä saada lisäarvoa asian selvittämiseen tai valvontakohdetta ei voida tarkastaa kohteessa käymällä.

Laivatarkastus

Pietarsaaren satama on yksi Suomen satamista, joissa WHO:n terveys säännösten mukaisia tarkastuksia voidaan suorittaa. Tarkastukset ja todistukset tehdään WHO:n alusten saniteettikäsikirjan (guide to ship sanitation) mukaisesti.

Asumnon/muun oleskelutilan terveydellisten olosuhteiden tarkastus

Tarkastukset suoritetaan käyttäjien tai muiden asianomaisten yhteydenoton, esim. melua, sisäilmaa, savuhaittoja tai tuhoeläimiä koskevien yhteydenottojen perusteella.

Liite 6 sisältää terveydensuojelulain mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset vuosille 2025–2028.

3.3 Riskinarviointi

Valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma 2025–2028 sisältää seuraavat riskiluokat:

Luokka 3, korkea riski – kohteet, joissa on todennäköistä, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa; esimerkiksi kun altistuvien määrä on suuri, toiminta on herkkä häiriöille, vaikutukset terveyteen ovat merkittäviä, altistusaika on pitkä

Luokka 2, keskisuuri riski – kohteet, joissa on mahdollista, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa, mutta terveysvaikutukset eivät ole merkittäviä

Luokka 1, matala riski – kohteet, joissa on todennäköistä, että toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa.

Liite 7 sisältää ilmoitusvelvollisten toimintatyyppien tarkastustiheyksien perusteet. Tarkastustiheydet ovat valtakunnallisen valvontaohjelman mukaiset. Jokaisen tarkastuksen yhteydessä tehdään kohdekohtainen riskinarviointi, jonka perusteella tarkastustiheyttä voidaan tarvittaessa lisätä tai vähentää. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden viranhaltijat määrittelevät kunkin toiminnan tarkastustiheyden.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden mukaan seuraavat tekijät vähentävät tarkastustiheyttä kaikissa riskiluokissa:

- Aiempien tarkastusten tulokset osoittavat, että toiminta on voimassa olevien lakien, asetusten ja määräysten mukaista eikä puutteista ole annettu toimenpidekehotuksia. Neuvontaa ei lasketa kehotukseksi.
- Toiminnanharjoittaja osoittaa tuntevansa ja tietävänsä lainsäädännön vaatimukset ja soveltaa näitä tietoja käytännössä.
- Toiminnanharjoittaja pystyy reagoimaan erilaisiin yllättäviin tilanteisiin, kuten talousveden laadun häiriöihin, sisäilmaongelmiin, pitkiin sähkökatkoihin jne. Niiden

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

toimintojen, joilta laki edellyttää varautumista, on myös käytännössä voitava osoittaa varautumisen toimivuus esimerkiksi järjestettyihin harjoituksiin osallistumalla tai omilla harjoituksilla.

Luokan 1 kohteiden säännöllisen tarkastustiheyden tarpeen voidaan arvioida olevan myös 0. Ne tarkastetaan vain tarvittaessa tai kohdennetun valvontaprojektin yhteydessä. Tämä voi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, kun yksilön altistumisaika on lyhyt ja kertaluonteinen ja kun yksi tai useampi ehto täyttyy, jolloin tarkastustiheyttä voidaan vähentää. Tällaisia voivat olla esimerkiksi hotellit ja kauneushoitolat.

Tarkastustiheyden lisäämiseen vaikuttavia tekijöitä ovat

- puutteellinen kyky tunnistaa yllättäviä tilanteita tai reagoida niihin
- häiriötilanteita ei tunnisteta tai niihin ei reagoida
- toiminnan puutteita ei korjata viranomaisen antamassa määräajassa.

3.4 Näytteenotto

Terveydensuojelun suunnitelmallinen näytteenotto on kuvattu liitteessä 8. Näytteenottoa kuvataan tarkemmin suunnitelman yleisen osan kohdassa 1.9.

3.5 Muut käytettävät menetelmät

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys käyttää edellä mainittujen lisäksi muitakin valvontamenetelmiä.

Lausunnot

Lausuntoja annetaan muiden viranomaisten pyynnöstä mm. seuraavissa asioissa:

- rakennuslupahakemukset, jotka koskevat terveydensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuuden alaista toimintaa
- ympäristölupahakemukset
- osayleiskaavat ja asemakaavat
- ympäristölupahakemuksiin liittyvät YVA-ohjelmat.

Viranomaisyhteistyö

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys osallistuu kutsusta erilaisiin viranomaisyhteistyöneuvotteluihin, joita järjestetään muiden viranomaisten lupaprosessien yhteydessä.

4. Tupakkavalvonta

Tupakkalain 84 §:n 1 momentin mukaan kunta laatii ja hyväksyy tupakkalain noudattamisen säännöllistä valvontaa koskevan valvontasuunnitelman (kunnan valvontasuunnitelma), jotta valvonta on laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää. Tupakkalain 84 §:n 2 momentin mukaan kunnan valvontasuunnitelmassa otetaan huomioon 83 §:ssä tarkoitettu valvontaohjelma paikallisten tarpeiden mukaisesti. Valvontasuunnitelma tarkistetaan tarvittaessa. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys on vuosien 2025–2028 valvontasuunnitelmassa ottanut huomioon ”Valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman vuosille 2025–2028”.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys valvoo myös tarvittaessa nikotiinivalmisteiden myyntiä lääkelain (395/1987) 54 a-e §:n mukaisesti.

Tupakkalain tavoitteena on tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen. Laki sisältää toimenpiteitä, joilla

- ehkäistään tupakkatuotteiden käytön aloittamista ja nikotiiniriippuvuuden syntymistä
- edistetään tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden käytön lopettamista
- suojellaan väestöä altistumiselta niiden savulle.

Tupakkalain (549/2016) 8 §:n mukaan Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden tulee valvoa alueellaan

- tupakkatuotteiden, tupakan vastikkeiden, tupakointivälineiden, sähkösavukkeiden ja nikotiininesteiden myyntiä ja muuta luovuttamista sekä omavalvontaa koskevien säännösten noudattamista;
- tässä laissa säädettyjen markkinointi- ja esilläpitokieltoja koskevien säännösten noudattamista;
- tupakointikieltoja ja -rajoituksia koskevien säännösten noudattamista.

Valtakunnallisen valvontaohjelman tavoitteena on

yhtenäistää valvontakäytäntöjä koko maassa ja saattaa toiminnanharjoittajat samanarvoiseen asemaan valvonnan tiheyden ja laadun osalta paikallista riskinarviota unohtamatta sekä

valvontaa suuntaavien painopisteiden avulla kohdistaa rajalliset valvontaresurssit tehokkaasti ja suunnitelmallisesti edistämään tupakkalain tavoitteiden toteutumista.

4.1 Tupakkavalvonnan painopisteet vuosina 2025–2028

Tupakkalain valvonnan painopisteiden avulla kohdennetaan resursseja suunnitelmallisesti ja riskiperusteisesti sekä huomioidaan mahdollisista lainsäädäntömuutoksista aiheutuvat uudet tarpeet.

Valtakunnallisia painopisteitä ovat

- savuttomat nikotiinituotteet tuotevalvonnan näkökulmasta

- laittoman kaupan ehkäisy ja jäljitettävyyttä koskevan tiedon hyödyntäminen valvonnassa
- etämyynti
- markkinointi
- ehkäisevä päihdetyö.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys ottaa painopisteet huomioon tarkastuksissaan käyttämällä aktiivisesti tarkastuslomakkeita ja varmistamalla, että kaikki lomakkeen kohdat tarkastetaan. Ehkäisevän päihdetyön osalta Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys tekee yhteistyötä ehkäisevän päihdetyön parissa toimivien tahojen kanssa olemassa olevien tarpeiden mukaan.

Henkilöstölle annetaan mahdollisuus osallistua tupakkalakia ja sen tulkintoja koskevaan koulutukseen ja muuhun asiaankuuluvaan koulutukseen, joka koskee tupakkavalvontaa ja painopisteiden toteuttamista.

4.2 Tupakkalain mukainen valvonta

Tupakkalain valvonnassa käytetään kulloinkin vaikuttavinta ja tarkoituksenmukaisinta valvonnan muotoa. Tilanteesta riippuen kyse voi olla tilojen ja toimintatapojen tarkastamisesta paikan päällä, asiakirjojen tarkastamisesta, neuvonnasta tai sidosryhmäyhteistyöstä.

Tupakkalain mukaisen tarkastuksen tavoitteena on selvittää, ovatko tarkastuksen kohteen tilat ja toiminta tupakkalaissa asetettujen vaatimusten mukaisia. Tarvittaessa annetaan ohjeita, toimenpidekehotuksia ja määräyksiä, jotta lain edellytykset toteutuvat. Tupakkalain toteutumista voidaan valvoa samalla, kun valvontakohteeseen kohdistetaan muuta ympäristöterveydenhuollon valvontaa. Esimerkiksi vähittäiskauppaan kohdistuvan muun suunnitelmallisen tarkastuksen yhteydessä on luontevaa valvoa myös tupakan myyntiä. Tupakointikiellon piiriin kuuluvissa kohteissa (esim. uimarannat, koulut ja päiväkodit), jotka tarkastetaan säännöllisesti terveydensuojelulain mukaisesti, tupakkalain noudattamista tarkkaillaan tarkastuksen aikana. Mikäli tarkastuksella havaitaan puutteita tupakkalain noudattamisessa, tehdään kohteeseen tupakkalain mukainen tarkastus. Tupakkalain mukaiset tarkastukset voidaan toteuttaa myös yksittäisinä erillisinä tarkastuksina.

Suunnitelmallisten tupakkatarkastusten sisältö noudattaa keskusviranomaisen laatimia ohjeita ja tarkastuslistoja. Vati-järjestelmässä on kyseiset tarkastuslistat, tarkastuskertomus laaditaan järjestelmässä ja raportointi/seuranta tapahtuu sen kautta. Lääkelain mukaisissa tarkastuksissa käytetään omaa tarkastuslistaa. Tarkastukset tehdään yleensä ilman ennakoilmoitusta.

Suunnittelematon valvonta voi olla esim. toiminnanharjoittajien ja asukkaiden neuvontaa sekä erilaisten epäkohtia koskevien ilmoitusten käsittelyä. Jos ohjelmakauden aikana on ryhdyttävä toimenpiteisiin valvontaohjelman painopisteiden edistämiseksi, toteutetaan ne tarpeen mukaan.

Suunnitelmallinen valvonta ja suunnitelmallisen ja suunnittelemattoman tupakkavalvonnan resurssitarve on kuvattu liitteessä 9. Lääkelain mukaisia tarkastuksia tehdään vasta sen jälkeen, kun vähittäismyyntilupa on myönnetty, jonka jälkeen tarkastuksia tehdään vain tarvittaessa.

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Suunnitelmallinen tarkastus

Suunnitelmallisella tarkastuksella tarkoitetaan valvontasuunnitelmaan kuuluvaa tarkastusta. Myös uuden valvontakohteen alkutarkastus luetaan suunnitelmalliseksi tarkastukseksi.

Seurantatarkastus

Seurantatarkastuksella tarkoitetaan tarkastusta, jossa tarkastetaan, onko aikaisemmassa tarkastuksessa todetut puutteet korjattu. Seurantatarkastus kirjataan tietokoneohjelmassa suunnitelmalliseksi, jos se perustuu valvontasuunnitelman mukaiseen tarkastukseen.

Projektitarkastus

Projektitarkastus tarkoittaa tarkastusta, joka sisältyy valvontaprojektiin, jonka tarkoituksena on tietyn valvonta-alan selvittäminen tai edistäminen. Projektit voivat olla valtakunnallisia valvontaprojekteja tai omia paikallisia projekteja ja ne voivat sisältyä valvontasuunnitelmaan.

4.3 Riskinarviointi

Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynti on luvanvaraista toimintaa ja näiden tuotteiden tukkumyynti on ilmoituksenvaraista toimintaa. Molemmat kuuluvat säännöllisen valvonnan piiriin. Jokaiselle toiminnalle tehdään riskinarviointi, ja toiminnan tarkastustiheys on ilmoitettu Vati-järjestelmässä. Lähtökohtana on, että vähittäismyyntiluvan saaneet kohteet tarkastetaan kuuden kuukauden kuluessa vähittäismyyntiluvan myöntämisestä, jonka jälkeen tarkastustiheys on 0,5 (yksi tarkastus joka toinen vuosi). Jos toimija osoittaa kolmessa peräkkäisessä tarkastuksessa kykenevänsä ja olevansa motivoitunut noudattamaan tupakkalain säännöksiä, tarkastustiheys voidaan puolittaa 0,25:een. Tarkastustiheys nostetaan takaisin 0,5:een, jos ilmenee, että toimija on alkanut rikkoa tupakkalain säännöksiä.

4.5 Näytteenotto

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys ei suorita suunnitelmallista näytteenottoa tupakkavalvonnan yhteydessä. Ensisijaisesti käytetään hajuaistia. Poikkeustapauksissa voidaan ottaa näytteitä, jolloin tutkimukset tekee Ruokaviraston hyväksymä laboratorio.

5. ELÄINTEN TERVEYS JA HYVINVOINTI SEKÄ JÄRJESTETTÄVÄT ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT 2025–2028

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo ylimpänä viranomaisena eläinlääkintähuollon säännösten toimeenpanoa ja noudattamista. Ruokavirasto ohjaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena lainsäädännön toimeenpanoa ja noudattamista. Aluehallintovirasto puolestaan huolehtii valvonnan täytäntöönpanosta ja noudattamisesta alueellaan ja ohjaa kunnaneläinlääkäreitä lakisääteisesti vastustettavien eläintautien vastustamisessa, vastaa alueen eläintautivalmiudesta ja osallistuu vakavien eläintautitilanteiden hallintaan erikoiskoulutettujen valmiuseläinlääkäreiden avulla.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys järjestää peruseläinlääkäripalveluita, 1.1.2026 alkaen valvontayksikön järjestämisvastuun piiriin kuuluvia eläinlääkäripalveluja sekä kiireellistä eläinlääkäriapua vuorokauden ympäri. Eläinlääkintähuoltolain keskeisenä tavoitteena on lisätä eläinlääkintähuollon ennalta ehkäisevää työtä ja varmistaa, että tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoitopalveluja järjestetään kysynnän mukaan. Valvonta-alue vastaa eläintautien vastustamiseen ja eläinsuojeluun liittyvistä tehtävistä, jotka kuuluvat valtion vastuulle. Näistä valvontatehtävistä aiheutuvat todelliset kustannukset korvataan valtion varoista.

5.1 Eläinten terveyden valvonta

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan tavoitteena on toteuttaa eläintautilainsäädännössä, eläinsuojelulainsäädännössä ja eläinten lääkitsemislainsäädännössä sekä helposti leviävien eläintautien vastustamisesta annetussa laissa ja tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetussa laissa asetettuja päämääriä.

Valvonnan strategisena tavoitteena koko valvontaketjussa on, että

- ✓ valvonta toimii esimerkillisesti koko valvontaketjussa
- ✓ valvonta on tulospainotteista, vaikuttavaa, yhtenäistä ja riskiperusteista
- ✓ valvonnan osaaminen on korkeaa tasoa
- ✓ valvonta on asiakaskeskeistä
- ✓ valvonnan viestintä on tehokasta ja noudattaa annettuja ohjeita.

5.1.1 Eläintautivalmius

Varautuminen tarttuvien eläintautien leviämisen uhkaan on keskeinen osa eläinten terveyden valvontaa. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolla on valmiusohjelma ja tarvikevarasto vakavien

tarttuvien eläintautien varalta. Lisäksi aluehallintovirastolla on käytettävissään erikoiskoulutettuja eläinlääkäreitä (nk. valmiuseläinlääkäreitä), jotka voivat osallistua vakavien eläintautien torjuntaan. Valvontaeläinlääkäri toimii Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valmiuseläinlääkärinä.

Kunnaneläinlääkäri huolehtii eläintautilain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta valvonta-alueella. Eläintautien valvontaa suoritetaan tiloilla tavanomaisten sairauskäyntien yhteydessä tai aluehallintoviraston pyynnöstä. Ilman epäilyä tarkastuksia tehdään vain terveysvalvontaohjelmiin kuuluvilla tiloilla. Eläinten omistajat ovat velvollisia ilmoittamaan eläinlääkärille epäillessään eläimen sairastuneen vakavaan tautiin. Kunnaneläinlääkärit huolehtivat eläintaudeista raportoinnista. Eläinlääkärit raportoivat aluehallintovirastoon ja Ruokavirastoon.

Tarttuvien eläintautien yhteydessä toimitaan läänineläinlääkärin ohjeiden mukaisesti. Poikkeusoloissa tavanomaista toimintaa supistetaan ja keskitytään lähinnä vakavien tautien torjuntaan, eläinsuojeluun ja kiireellisiin viranomaistehtäviin.

Eläinlääkärit ylläpitävät eläintautien torjuntaan liittyvää osaamistaan osallistumalla järjestettäviin koulutuksiin.

5.1.2 Eläintautiepäilyt ja -tapaukset

Tarttuvat eläntaudit jaetaan laissa vastustettaviin eläintauteihin, ilmoitettaviin eläintauteihin sekä muihin eläintauteihin. Lakisääteisesti vastustettavat eläntaudit jaetaan edelleen valvottaviin, vaarallisiin ja helposti leviäviin eläintauteihin. Lakisääteisesti vastustettavien eläintautien vastustamistoimenpiteistä vastaa virkaeläinlääkäri.

Jos kunnaneläinlääkäri epäilee tai toteaa, että eläin on sairastunut helposti leviävään tai vaaralliseen eläintautiin, ilmoittaa eläinlääkäri asiasta välittömästi läänineläinlääkärille. Ja jos kunnaneläinlääkäri epäilee tai toteaa, että eläin on sairastunut valvottavaan eläintautiin, ilmoittaa hän taudista viimeistään seuraavana arkipäivänä läänineläinlääkärille.

Valvontaeläinlääkäri lähettää aluehallintovirastolle yhteenvedon Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valvonta-alueella todetuista luetteloiduista taudeista, uusista taudeista ja muista ilmoitettavista eläintaudeista. Yhteenvedoon ei kuitenkaan tarvitse merkitä tietoja, jotka on talletettu ELTEen.

5.1.3 Zoonoosien valvonta

Ihmisten ja eläinten välillä tarttuvia tauteja (esim. salmonella) kutsutaan zoonooseiksi. Eläintautilaissa (76/2021) säädetään kunnaneläinlääkärin velvollisuudesta ilmoittaa asianomaiselle hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärielle sellaisista eläintaudeista, joista voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle.

Kunnaneläinlääkäri raportoi zoonoosien ilmenemisestä viimeistään seuraavana arkipäivänä aluehallintovirastoon ja ympäristöterveydenhuollon päällikölle, joka ilmoittaa edelleen hyvinvointialueen tartuntatautien torjunnasta vastaavalle lääkärielle. Lääkäri puolestaan ottaa valtioneuvoston tartuntatautiasetuksen (146/2017) mukaisesti yhteyden eläinlääkäreihin zoonooseja

tavattaessa tai epäiltäessä. Jos kyseessä on elintarvikeperäinen zoonoosi, kutsutaan tarvittaessa koolle elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvitysryhmä.

5.1.4 Pakolliset ja vapaaehtoiset terveystarkastukset

Joillekin lakisääteisesti vastustettaville eläintaudille on erillislainsäädännöllä säädetty terveystarkastuksen vähimmäistasosta. Tällaisia erikseen säädettyjä terveystarkastuksia on kanojen, broilereiden ja kalkkunoiden salmonellatarkastusohjelma. Virkaeläinlääkärit tekevät salmonellatarkastusohjelman piiriin kuuluviin kanaloihin vuosittaisia tarkastuskäyntejä. Jos toiminta katsotaan vähäiseksi, tehdään käynti joka toinen tai kolmas vuosi. Käynneillä tarkastetaan lintujen terveydentila ja tuotantoympäristö sekä otetaan viralliset näytteet. Käynneillä tarkastetaan lisäksi, että toimijan suorittama näytteenotto ja parvien saapumista koskeva ilmoittaminen suoritetaan määräysten mukaisesti.

Myös raakamaitoa (yli 2 500 kg/vuosi) suoramyyntiin tuottavat maitotilat kuuluvat myös pakollisen salmonellatarkastuksen piiriin. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden valvonta-alueella ei ole tällaisia maitotiloja. Niissä virkaeläinlääkärin ei kuitenkaan tarvitse itse ottaa salmonellanäytteitä säännöllisesti, vaan hän vain tarkastaa tilojen valvonnan yhteydessä, että salmonellanäytteet on otettu. Valvonta-alueen maitotilat ovat valtakunnallisessa Vati-järjestelmässä.

Lampaiden ja vuohien maedi-visnan ja scrapien tarkastusohjelma sekä kalanviljelylaitosten BKD-ohjelma (Bacterial Kidney Disease) ovat vapaaehtoisia.

Pakollisten terveystarkastusohjelmien piiriin kuuluvat yhteistoiminta-alueella sijaitsevat eläintenpitopaikat ovat liitteessä 10.

Valvontaeläinlääkärit kirjaavat ohjelmien piiriin liittyvät tai niistä eroavat tilat ja lähettävät tiedot edelleen aluehallintovirastoon. Eläinlääkäreillä on pääasiallinen vastuu terveystarkastusohjelmiin kuuluvien käyntien toteutumisesta. Eläinlääkäri vastaa myös käyntejä ja näytteenottoa koskevien raporttien toimittamisesta aluehallintovirastoon.

Jos todetaan, että terveystarkastusohjelmien säännöksiä ei ole noudatettu, ryhdytään aluehallintoviraston ohjeiden mukaisiin toimenpiteisiin. Tarvittaessa epäselvät tapaukset tarkastetaan ja niitä seurataan.

5.1.5 Kalan- ja ravunviljelylaitosten valvonta

Yhteistoiminta-alueella on tällä hetkellä kaksi vesiviljelylaitosta: ravunviljelylaitos Uudessakaarlepyyssä ja kalanviljelylaitos Pietarsaareissa.

Valvontaeläinlääkäri selvittää vesiviljelylaitosten riskit. Huomioon tulee ottaa mm. seuraavat tekijät, joiden katsotaan lisäävän tartuntojen leviämisen riskiä laitokseen tai laitoksesta:

- ✓ laitokset, jotka tuovat materiaalia merialueelta järviolueelle
- ✓ laitokset, jotka ovat tuoneet kalaa/mätiä ulkomailta 3 vuoden sisällä
- ✓ laitos merialueella, jossa perkaamo 5 km:n säteellä
- ✓ laitokset, jotka sijaitsevat Vuoksen ja Kemijoen latvavesissä, alle 100 km Venäjän rajasta
- ✓ laitokset, joilla edellisten vuosien tarkastukset, kirjanpito jne. ovat olleet puutteellisia.

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Tällä hetkellä kyseisiin laitoksiin ei liity mitään edellä mainituista riskeistä. Kalan- ja ravunviljelylaitosten valvonta on riskiperusteista ja Ruokavirasto antaa vuosittain valvontaohjeet, joissa huomioidaan maantieteelliseen sijaintiin ja viljelmätyyppiin liittyvä riskitaso.

5.1.6 Kyyhkyslakat

Yhteistoiminta-alueella ei ole kyyhkyslakkoja. Kunnan järjestelmään on kirjattu rekisteröityneet eläintenpitopaikat, joissa on harrastelintuja.

5.1.7 Eläinten keinollinen lisääntyminen

Yhteistoiminta-alueella ei ole tällaista toimintaa.

6. Eläimistä saatavat sivutuotteet

6.1 Sivutuotealan laitosten hyväksyntä ja valvonta

Asetukset (EY) 1069/2009 ja (EY) 142/2011 sekä laki eläimistä saatavista sivutuotteista (517/2015) edellyttävät, että sivutuotealan laitoksilla on oltava toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä tai rekisteröinti. Ruokavirasto ylläpitää luetteloa sivutuotealan laitoksista.

Valvontaeläinlääkäri hyväksyy teknisten tuotteiden varastointilaitokset, tilarehustamot, tilakohtaiset polttolaitokset ja osan teknisistä laitoksista. Ruokaviraston verkkosivuilla (lomakkeet-ja-ohjeet/sivutuotteet/) on lomakemalleja sivutuotealan laitosten tarkastamista ja rekisteröintiä/hyväksymistä varten. Valvontaeläinlääkärille tarkoitetut ohjeet löytyvät Pikantista.

Valvontaeläinlääkäri tarkastaa sivutuotealan laitokset ja toiminnanharjoittajat Ruokaviraston laatiman vuotuisen valvontasuunnitelman mukaisesti. Tarkastuskäynneistä laaditaan tarkastuskertomus, joka lähetetään aluehallintovirastoon ja Ruokavirastoon.

6.2 Sivutuotteiden hautaaminen

Yhteistoiminta-alueen kunnat kuuluvat eläimistä saatavien sivutuotteiden keräilyalueeseen. Tämä tarkoittaa, että eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 24 §:ssä mainittuja sivutuotteita lukuun ottamatta pitopaikkojen sivutuotteita ja raatoja ei saa hävittää hautaamalla maahan. Yhteistoiminta-alueen tilat hävittävät sivutuotteet ja raadot Honkajoki Oy:ssä tai muussa tarkoitukseen hyväksytyssä destruktiolaitoksessa.

6.3 Käsittelemättömiä sivutuotteita käyttävät toimijat

Yhteistoiminta-alueella on tällä hetkellä yksi rekisteröity toimija, joka ruokkii villieläimiä haaskoilla. Valvontaeläinlääkäri valvoo toimintaa tarkistamalla toimijan haaskaruokintapaikalla käytettyä materiaalia koskevan kirjanpidon.

6.4 Tuonti kolmansista maista ja eläinlääkinnällinen rajatarkastus

Läänineläinlääkärit saavat tiedon kolmansista maista tuotavista eläintautiriskin takia määräpaikassa erityisesti valvottavista eläin- ja tuote-eristä TRACES-järjestelmän välityksellä.

Aluehallintovirasto ilmoittaa kunnaneläinlääkärille eläin- tai tuote-eristä, joissa epäillään eläintautiriskiä, tai jos epäillään, että eläin- tai tuote-erä on tuotu maahan laittomasti. Kunnaneläinlääkäri voi tehdä läänineläinlääkärin pyynnöstä tarvittavat tarkastukset ja raportit Ruokaviraston ja aluehallintoviraston ohjeiden mukaisesti. Tarkastuksen tulokset raportoidaan välittömästi aluehallintovirastoon ja Ruokavirastoon. Jos kyseessä on eläintauti, eläin asetetaan karanteeniin tai lopetetaan.

6.5 Elävien eläinten ja eläimistä saatavien muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden sisämarkkinakauppa ja vienti

Sisämarkkinakaupan toimijat rekisteröityvät TRACES-järjestelmään. Aluehallintovirasto tarkistaa rekisteröidyt toimijat, jonka jälkeen ne voivat luoda TRACES-järjestelmässä erilaisia terveystodistuksia, jotka kunnan virkaeläinlääkärit voivat sitten varmentaa ja tarkastaa. Vienti- tai tuontituotteita ei saa hyväksyä ennen kuin todistus hyväksytään. Epäselvissä tapauksissa kunnan virkaeläinlääkäri kääntyy läänineläinlääkärin tai Ruokaviraston virkamiesten puoleen.

6.6 Sisämarkkinatuonti

Sisämarkkinatuonnissa tuojalla on tiettyjen eläinten ja tuotteiden kohdalla velvollisuus lähettää Ruokavirastoon ennakoilmoitus tuotavasta erästä. Ruokavirasto lähettää ennakoilmoitukset kyseiseen aluehallintovirastoon. Läänineläinlääkäri lähettää ennakoilmoitukset tarvittaessa eteenpäin valvoville eläinlääkäreille. Eläinlääkäri raportoi toteutuneet tarkastukset TRACES-järjestelmässä.

Hyväksymättä jätetyistä eristä raportoidaan Ruokavirastoon. Kun saapunut erä ei täytä tuonnin ehtoja, ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin, kuten että erä palautetaan tai eläin lopetetaan.

Tavoitteena on, että kaikki uudet tuojat tarkastetaan ensimmäisen tuonnin yhteydessä. Ensimmäisen tarkastuksen perusteella tehdään riskinarviointi, joka määrittää, missä määrin toimijan seuraavia tuontierä tarkastetaan. Kaikilta maahantuojilta tarkastetaan vähintään yksi tuontierä vuosittain.

6.7 Sisämarkkinavienti

Virkaeläinlääkäri tarkastaa lähetyksen ennen vientiä Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti. Tarvittaessa tarkastetaan myös se, että rekisteröinti on tehty ja voimassa kyseiselle erälle. Virkaeläinlääkäri laatii tarkastuksen perusteella kyseisen erän tiedot sisältävän terveystodistuksen.

Valvontaeläinlääkäri suorittaa terveystarkastukset ja laatii TRACES-järjestelmässä koti- ja hyötyeläinten vientitodistukset niissä tapauksissa, joissa vaaditaan virkaeläinlääkärin laatimia todistuksia. Viejä maksaa todistukset ja tutkimukset.

6.8 Vienti EU:n ulkopuolisiin maihin (ns. kolmansiin maihin)

Viejä pyytää virkaeläinlääkäriltä tarkastusta, mutta selvittää vientiehdot itse. On varmistettava huolella, että vientikohdemaan vaatimat vientiehdot täyttyvät ja mitä asiakirjoja vaaditaan. Tämä tehdään usein yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Virkaeläinlääkäri tarkastaa, täyttyvätkö vientiehdot vietävän eläimen tai tuotteen kohdalla. Virkaeläinlääkäri tarkastaa elävät eläimet, minkä jälkeen hän laatii ja/tai allekirjoittaa vaaditut vientitodistukset. Viejä maksaa todistukset ja tutkimukset.

7. Eläinten hyvinvoinnin valvonta

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnalla tarkoitetaan eläinten hyvinvointilain, eläinkuljetuslain ja eläinkuljetusasetuksen sekä niiden nojalla annettujen säädösten perusteella tehtävää eläinsuojeluvälvontaa. Alueellisten ja paikallisten viranomaisten tehtävänä on valvoa, että eläimiä hoidetaan, kohdellaan, käytetään ja kuljetetaan eläinsuojelusäädösten mukaisesti.

Kunnaneläinlääkärit, terveystarkastajat ja poliisi valvovat lakien ja määräysten noudattamista kunnan alueella.

Eläinsuojelutarkastuksia tehdään usein yleisöltä tulleiden ilmoitusten perusteella sekä aluehallintoviraston kehotuksesta. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa. Puutteita todettaessa tehdään päätös toimenpiteistä ja niiden määräajoista. Jos tarkastuksen perusteella tehdään eläinsuojelupäätös, se lähetetään tiedoksi aluehallintovirastoon ja poliisille.

Vaikeissa tapauksissa eläinlääkäri voi pyytää apua läänineläinlääkäriltä. Eläinlääkäri voi pyytää poliisilta virka-apua tarkastukseen, jos katsoo sen tarpeelliseksi.

Kiireellisessä tapauksessa virkaeläinlääkäri voi päättää toiminnan keskeyttämisestä, eläimen tilapäisestä hoidosta, myynnistä, luovuttamisesta tai lopettamisesta. Tällaisista kiireellisistä eläinsuojelupäätöksistä syntyvät kustannukset peritään eläimen omistajalta.

7.1 Epäilyyn perustuva eläinsuojelutarkastus

Epäiltäessä, että eläintä hoidetaan, kohdellaan tai käytetään eläinten hyvinvointilain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisella tavalla, on aluehallintovirastolla, kunnaneläinlääkärillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla ja poliisilla oikeus tarkastuksen tekemiseen. Tarkastuksen tekijällä on oikeus päästä kaikkiin tiloihin, joissa eläimiä pidetään, ja oikeus ottaa korvaukset tarkastusta varten tarvittavia näytteitä. Käynnillä tarkastetaan paitsi itse eläimet ja eläinten pitopaikka ja pitopaikan olosuhteet, myös eläimiä varten tarkoitettu ruoka, juoma, välineet ja varusteet.

Epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset suorittaa valvontaeläinlääkäri tai tarvittaessa hygieenikkoeläinlääkäri, viime kädessä tarkastuksen hoitaa praktikkoeläinlääkäri. Myös terveystarkastajat voivat suorittaa eläinsuojelutarkastuksia, mutta he tekevät sen usein yhteistyössä eläinlääkäriin kanssa.

7.2 Luvan- ja ilmoituksenvaraiseen toimintaan kohdistuva tarkastus

Eläinsuojelutarkastuksia tehdään myös luvan- ja ilmoituksenvaraisiin kohteisiin, joita ovat esimerkiksi eläinkaupat, kennelit ja hevostallit. Luvan- ja ilmoituksenvarainen toiminta tarkastetaan riskinarvioinnin mukaisesti 1–3 vuoden välein. Eläinsuojelutarkastus tulee tehdä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ilmoitus uudesta toiminnasta on saapunut. Riskinarvioinnissa käytetään periaatetta, että jos kahdessa peräkkäisessä vuositarkastuksessa ei ole huomautettavaa, tarkastustiheydeksi tulee kerran kolmessa vuodessa. Jos huomautettavaa on, tarkastuksia aletaan tehdä taas kerran vuodessa.

Liitteessä 11 on luettelo valvonta-alueellamme sijaitsevista toiminnoista, jotka on eläinten hyvinvointilain mukaan tarkastettava säännöllisesti.

7.3 Eläinkuljetukset

Jos on aihetta epäillä, että eläintä kuljetetaan eläinkuljetussäädösten vastaisella tavalla, on poliisilla, kunnaneläinlääkärillä ja aluehallintovirastolla oikeus tarkastaa eläinkuljetus. Eläinkuljetusta tarkastettaessa on viranomaisella oikeus tarkastaa myös kuljetuskalusto. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden virkaeläinlääkärit voivat pyynnöstä avustaa läänineläinlääkäreitä tai poliisia eläinkuljetusten valvonnassa alueella.

7.4 Tukivalvonta

Täydentävien ehtojen valvonta kuuluu aluehallintoviraston vastuulle. Hygieenikkoeläinlääkäri suorittaa tilojen maitohygieniatarkastukset ja myös muut virkaeläinlääkärit tekevät mm. eläinsuojelutarkastuksia. Jos niissä todetaan, että täydentävät ehdot eivät täyty, lähetetään tarkastuspöytäkirja aluehallintovirastoon mahdollisimman pian.

Edellä mainittujen tarkastusten yhteydessä tarkastetaan, että eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) vaatimukset täyttyvät, ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Vakavista puutteista ilmoitetaan suoraan läänineläinlääkärille puhelimitse tai sähköpostitse.

7.5 Painopisteet

Vuoden 2025 valtakunnalliset painopisteet on kuvattu Ruokaviraston tekemässä painopistealueiden päivityksessä. Painopisteet ovat:

- Valmius ja kriisinhallinta, yhteistyön varmistaminen.
- Turkistarhojen lintuinfluenssan valvonta ja seuranta. Kunnan virkaeläinlääkärit tekevät tarkastuksia ja näytteenottoja Ruokaviraston ja aluehallintoviraston ohjeiden mukaan.
- Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin valvonnan tehostaminen. Kunnan virkaeläinlääkärit tarkastavat rekisteritiedot muiden tilakäyntien yhteydessä.
- Kuolleiden tuotantoeläinten hävittämisen valvonta.

Ympäristöterveys osallistuu valvonta-alueitamme koskevien painopisteiden toteuttamiseen Ruokaviraston ohjeiden mukaan.

8. Eläinlääkäripalvelujen järjestäminen

Vuonna 2025 eläinlääkäripalvelut järjestetään valvonta-alueella samassa laajuudessa ja samalla tavalla kuin aiempina vuosina. Toisin sanoen alueen on järjestettävä arkipäivisin virka-aikana saatavilla oleva peruseläinlääkäripalvelu asukkaidensa pitämiä kotieläimiä varten. Kaikkia valvonta-alueella pidettäviä hyötyeläimiä varten järjestetään arkipäivisin virka-aikana eläinlääkärin käynnin eläintenpitopaikassa mahdollistava peruseläinlääkäripalvelu.

Kun uusi eläinlääkintähuoltolaki tulee voimaan 1.1.2026, kunkin järjestäjän järjestämisvastuun laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella seuraavasti:

- Järjestäjän tulee järjestää 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville eläimille. Lisäksi tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkärintäyttö).
- Muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä 2 momentissa mainittujen ja muiden järjestäjälle tässä laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi.
- Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

8.1 Peruseläinlääkäripalvelu

Liitteessä 12 on kuvattu valvonta-alueella tarjottavat eläinlääkäripalvelut. Yhteistoiminta-alueen kunnaneläinlääkärit eivät tarjoa erikoiseläinlääkäritason palveluja, vaan asiakkaat ohjataan sellaisissa tapauksissa yksityisille eläinklinikoille.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveydellä on riittävästi praktikkoeläinlääkäreitä vastaamaan valvonta-alueen nauta- ja sikatilojen terveydenhuoltokäyntitarpeisiin. Nasevan ehtojen mukaan eläinlääkäri suorittaa nautatilalle terveydenhuoltokäynnin vähintään kerran vuodessa. Jos lääkkeitä luovutetaan varalle, vaaditaan useampia terveydenhuoltokäyntejä vuodessa. Käyntitiheys riippuu siinä tapauksessa tilan koosta ja tuotantosuunnasta. Terveydenhuoltosuunnitelma päivitetään vuosittain. Sikavan puitteissa emakko- tai yhdistelmäsikalaan on suoritettava vähintään neljä terveydenhuoltokäyntiä vuodessa. Lihasikalaan on suoritettava vähintään yksi terveydenhuoltokäynti kasvatuserää kohti tai vähintään neljä terveydenhuoltokäyntiä vuodessa, jos sikala on osastoittain kertatäyttöinen. Jos eläinlääkäri luovuttaa lääkkeitä varalle, vaaditaan useampia terveydenhuoltokäyntejä. Yksi käynneistä on terveydenhuoltosuunnitelman päivityskäynti.

Terveydenhuolto-ohjelmien päämääränä on tilan taloudellisen tuloksen paraneminen eläinten terveyden ja hyvinvoinnin lisääntymisen kautta. Terveydenhuoltosopimus saattaa myös olla edellytyksenä eri tukien saamiseksi.

Liitteessä Resurssitarpeen kartoitus (ks. liite 10) on ilmoitettu terveydenhuoltosopimuksen tehneiden nauta- ja sikatilojen määrä.

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

8.2 Yksityinen palvelutarjonta

Yhteistoiminta-alue ei osta palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta. Alueella on viisi yksityistä eläinklinikkaa (katso liite 13). Yksityiset palveluntarjoajat tarjoavat lähinnä pieneläinten ja hevosten eläinlääkintähuoltoa sekä tiettyjä erikoissairaanhoidon palveluja.

8.3 Kiireellinen eläinlääkäriapu

Valvonta-alue järjestää kiireellistä eläinlääkäriapua kaikkia alueellaan olevia kotieläimiä varten kaikkina vuorokauden aikoina. Kiireellisen eläinlääkäriavun tavoitteena on ensiaputyypinen toiminta, jolla pyritään hoitamaan eläimen henkeä ja hyvinvointia uhkaavat tapaukset ja varmistamaan, että potilaan tila ei kohtuuttomasti heikkene sen odottaessa virka-aikana annettavia palveluja.

Kiireellistä eläinlääkäriapua ovat muun muassa poikimahalvaushoidot, akuuttien tulehdustilojen hoito, synnytyssapu ja haavojen ja vammojen hoito.

Puhelinaika on arkisin klo 8–9 ja kiireellisissä tapauksissa eläinlääkärit ovat tavoitettavissa päivän aikana matkapuhelimesta. Päivystävän eläinlääkäri tavoittaa klo 15 jälkeen maksullisesta päivystysnumerosta, 0600 399 700. Päivystävä eläinlääkäri on tavoitettavissa arkisin klo 15–08 ja viikonloppuisin perjantaista klo 15 alkaen maanantaihin klo 8 saakka. Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys laatii päivystyslistat yhdeksi (1) vuodeksi kerrallaan. Eläinlääkärit päivystävät noin yhden illan viikossa ja joka kuudes viikonloppu. Nykytilanteessa päivystävä eläinlääkäri hoitaa kaikki kiireelliset tapaukset.

8.4 Saatavuus- ja laatuavoitteet

Eläimen omistaja tai haltija voi halutessaan varata ajan eläinlääkäriin käynnille eläintenpitopaikkaan tai pieneläimen viemiseksi vastaanotolle. Kun yhteistoiminta-alueella toimii useampia praktikkoeläinlääkäreitä, on asiakkaalla ei-kiireellisissä tapauksissa mahdollisuuksien mukaan vapaus valita eläinlääkäri, jonka palveluksia hän käyttää. Liite 14 sisältää tietoja klinikoista ja varustetasosta.

Kiireettömät tapaukset tulee voida ottaa vastaan viikon kuluessa ajanvarauksesta ja terveiden eläinten leikkaukset tehdä kolmen viikon kuluessa ajanvarauksesta ja kesäkaudella kuuden viikon kuluessa. Odotusaika saattaa olla pidempi, jos asiakas haluaa käyttää tiettyä eläinlääkäriä.

Peruseläinlääkäripalvelun tai kiireellisen eläinlääkäriavun tulee olla saatavilla palvelujen käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen. Eläinlääkintähuollon valtakunnallisen ohjelman (EHO) 2015–2021 vuoden 2023 päivityksen mukaan kiireellinen eläinlääkäriapu tulee järjestää siten, että 90 %:ssa tapauksista apua on saatavissa kaikkina vuorokaudenaikoina kolmen tunnin kuluessa. Päivystysalue on mitoitettu siten, että 90 %:ssa tapauksista eläinlääkäriin matka eläintenpitopaikkaan tai eläimen omistajan matka pieneläinvastaanotolle on alle 100 km.

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Liitteet:

Liite 1: Yleinen toimintasuunnitelma

Liite 2: Resurssit

Liite 3: Laboratoriot

Liite 4: Elintarvikelain mukainen suunnitelmallinen valvonta

Liite 5: Elintarvikevalvonnan suunnitelmalliset valvontaprojektit

Liite 6: Terveystuojelulain mukainen suunnitelmallinen valvonta

Liite 7: Terveystuojelulain mukainen ilmoituksenvaraisten tilojen riskinarviointi

Liite 8: Terveystuojelun valvonnan suunnitelmallinen näytteenotto

Liite 9: Tupakkalain mukainen suunnitelmallinen valvonta

Liite 10: Eläintenpitopaikat

Liite 11: Suunnitelmallinen eläinsuojeluvalvonta

Liite 12: Eläinlääkäripalvelut

Liite 13: Yksityiset eläinklinikat

Liite 14: Klinikat ja varustus

Liite 15: Resurssien tarve

Liite 1: Yleinen toimintasuunnitelma

Yleiset tavoitteet	Eriyiset tavoitteet	Sektorit	Toimenpide	2025	2026	2027	2028		
Luoda näkyvyyttä. Ympäristöterveyden ei tulisi näkyä vain erilaisten yhteiskunnallisten häiriötilanteiden tai muiden dramaattisten tapahtumien kautta, vaan myös muilla tavoin.	Luoda näkyvyyttä Kallan Ympäristöterveyden toiminnalle nuorten keskuudessa.	Kaikki	Varaa vierailuja alueen kaikkiin yläkouluihin kertoaksesi esimerkiksi 9.-luokkalaisten Kallan Ympäristöterveyden toiminnasta.	x	x	x	x		
	Osallistua paikallisiin tapahtumiin, jotka ovat toiminnan kannalta merkityksellisiä.	Kaikki	Aktiivisesti seurata alueen tapahtumia ja tilaisuuksia, jotta voidaan valita sopivia tapahtumia ja tilaisuuksia, joissa voi olla mukana ja luoda näkyvyyttä.	x	x	x	x		
Aktiivinen tiedottaminen toiminnasta ja sisällöstä. Tiedotus toiminnanharjoittajille ja asukkaille. Verkkoosuvien sisällön kehittäminen, sosiaalisen median kanavien käyttö ja kehittäminen.	Aktiivinen sosiaalisen median käyttö tiedotuskanavana.	Kaikki	Laatia vuosittainen julkaisuajankataulu, jossa on yksi suunniteltu julkaisu viikossa. Julkaisujen määrää ja seuraajien määrän kehityksen seuraaminen.	x	x	x	x		
	Kehitä verkkoosuvien sisältöä niin, että siellä on relevanttia tietoa sekä toiminnanharjoittajille että asukkaille.	Kaikki	Verkkoosuvien sisältö eläinlääkintähuollosta käydään läpi, päivitetään ja täydennetään.			x			
			Verkkoosuvien sisältö elintarvikevalvonnasta käydään läpi, päivitetään ja täydennetään.				x		
Verkkoosuvien sisältö terveysosuejeluvalvonnasta käydään läpi, päivitetään ja täydennetään.							x		
Eläinlääkinnän laitteiden (uusissa toimitiloissa) tulee olla sellaisia, että nykyisten standardien mukaan voidaan tarjota hyvää perushoitoa.	On päätettävä eläinlääkintäpalveluiden organisaatiovastuun laajuudesta ja siitä, tarjotaanko palveluja kilpailutilanteessa.	Eläinlääkintähuolto	Markkinoilla tarjottavien palveluiden selvittäminen ja päätös siitä, mitä palveluita tarjotaan.	x			x		
			Laitteiden hankinta, joita tarvitaan hyvän perushoidon tarjoamiseksi.	x					
Henkilöstön viihtyvyys. Työkennellä henkilöstön hyvinvoinnin parissa kaikilla tasoilla. Työhyvinvointi syntyy sekä työnantajan että työntekijän toimesta.	Hyvinvointi perustuu molemminpuoliseen työhön hyvinvoinnin eteen, jossa sekä työnantaja että työntekijä osallistuvat.	Kaikki	Voi hyvin keskustelua pidetään kaikkien työntekijöiden kanssa.	x	x	x	x		
	Vuosina 2025-2028 laaditaan uudet yhtenäiset mallit uuden henkilöstön perehdyttämiseen, sekä otetaan käyttöön käytännöt mallien arviointia ja päivittämistä varten.	Kaikki	Vuoden 2028 loppuun mennessä Kallan Ympäristöterveydellä on seuraavat perehdytysmallit: Yleinen, elintarvikevalvonta, terveysosuejeluvalvonta, näytteentottaja, praktikkoeläinlääkäri, valvontaeläinlääkäri ja klinikka-avustaja.	x	x	x	x		
Yhtenäinen valvonta.	Jatkaa yhteistyön kehittämistä ja ylläpitämistä naapurivalvontayksiköiden kanssa.	Valvonta	Säännölliset palaverit 1-3 kertaa vuodessa muiden valvontayksiköiden kanssa.	x	x	x	x		
	Aktiivisesti edistää toimintatapoja lakien ja ohjeiden tulkinnaa yhtenäistämiseksi tarkastajien kesken.	Elintarvike- ja terveysosuejeluvalvonta	Suorittaa säännöllisiä paritarkastuksia ja vertailla arvioita keskenään.	x	x	x	x		
Kehitämme ja arvioimme jatkuvasti työtämme. Sovellamme PDCA-periaatetta.	Toiminnan kehittäminen keräämällä, dokumentoimalla ja analysoimalla palautetta.	Kaikki	Vastaanotettu palaute kirjataan.	x	x	x	x		
			Edelleen kehitettäväksi palautteen keräämistä.	x	x	x	x		
	Toimintaa kehitetään auditointien avulla.	Kaikki	Osallistua LaatuNetin interkalibrointeihin.	x	x	x	x		
			Suorittaa vähintään kaksi sisäistä auditointia vuodessa.	x	x	x	x		
				Teetettävä ulkoinen auditointi.				x	
Aktiivinen poikkeamien kerääminen ja analysointi.	Kaikki	Poikkeamien dokumentointi, poikkeamien läpikäynti ja analysointi palaverissa. Tarvittaessa menettelytapojen muuttaminen.	x	x	x	x			
Tehokas asioiden käsittely. Käsittelyajat ovat seuraavat: Oiva-raportit 10 työpäivää, muut tarkastusraportit 10 työpäivää, toiminnan ilmoitus 14 työpäivää, päätös 60 työpäivää. Eläinsovelu ilmoitus kuukauden kuluessa.	Valvonta	Määräajat, jotka on asetettu asioiden käsittelylle, seurataan neljännesvuosittain ja ne pysyvät 95 % määräaikaisten sisällä.	x	x	x	x			
Tarvitvat talousaviot myönnetään toiminnan harjoittamiseen ja kehittämiseen. Kallan Ympäristöterveyden henkilöstö osoittaa kunnioitusta käytössämme olevia budjettivarjoja kohtaan ja kaikki työntekijät tekevät parhaansa tehäkseen omassa työssään taloudellisia valintoja, vaarantamatta työtehtävien tarkoitusta.	Kaikki	Kaikki	Talousarvion toteumaa seurataan jokaisen osavuosikatsauksen yhteydessä.	x	x	x	x		
			Maksut laaditaan pyrkimyksenä, että maksullisten suoritusten kustannukset vastaavat palvelun tuottamisen kustannuksia.	Terveysvalvonta	Aktiivinen tulojen seuranta suhteessa suorituksiin, sekä siihen, kuinka paljon tulot kattavat kustannuksia.	x	x	x	x
			Eläinlääkintähuolto	Maksut, jotka kunnalla on lain mukaan oikeus periä, sisällytetään taksaan.		x			
Työkennellä aktiivisesti ympäristö- ja terveysosuejelu kansallisten yleisten tavoitteiden parissa ja ohjelmakauden teeman tehokas valvonta ja ydintehtävien parissa.	Analysoimalla ja hyödyntämällä paremmin tallennettuja tietoja riskiperusteisen valvonnan suunnittelussa ja ongelma-alueiden tunnistamisessa voidaan kohdentaa valvontaa paremmin sinne, missä sitä eniten tarvitaan (tietoon perustuva valvonta).	Valvonta	Suorittaa omia valvontaprojekteja ja osallistua kansallisesti järjestettyihin projekteihin.	x	x	x	x		
		Elintarvike- ja terveysosuejeluvalvonta	Kohdennetut tietopakettit toiminnanharjoittajille.	x	x	x	x		
		Elintarvikevalvonta	Aloittaa aktiivisesti soveltamaan ja käyttämään elintarvikelain (297/2021) 67 § seuraamusmaksusta.	x					
		Valvonta	Valvontasuunnitelma toteutetaan 70 %.	x	x	x	x		
		Terveysosuejeluvalvonta	Koulujen ja oppilaitosten tarkastusten määrän seuranta neljännesvuosittain (hyte-tavoite).	x	x	x	x		
	Henkilöstön osaamisen kehittäminen. Aineellisten tietojen lisäksi hyvät vuorovaikutustaidot ovat keskeinen osaamisalue.	Kaikki	Järjestetään sisäinen koulutus Kallan Ympäristöterveyden henkilökunnalle ulkoisten kouluttajien avulla.			x		x	
			Kunkin työntekijän täydennyskoulutuspäivien määrää seurataan. Vuosittaisten kehityskeskustelujen kautta seurataan työntekijöiden kokemusta oman osaamisensa kehittymisestä.		x	x	x	x	
	Parantaa ja kehittää valmiutta erilaisiin häiriötilanteisiin.	Kaikki	Laatia osastokohtainen valmiussuunnitelma.	x					
Työkennellä aktiivisesti erilaisten häiriötilanteiden toimintakorttien kehittämisen parissa.					x	x	x		

Liite 2: Resurssit

Alla olevassa taulukossa ovat Kallan Ympäristöterveyden virat ja toimet:

	2025	2026	2027	2028
Hallinto				
Ympäristöterveydenhuollon päällikkö	1	1	1	1
Osastosihteeri	1	1	1	1
Terveysvalvonta				
Hygieenikkoeläinlääkäri	1	1	1	1
Terveystarkastaja – elintarvike- ja tupakkavalvonta (sisältäen 0,4 laatu- ja valmiustyötä)	4	4	4	4
Terveystarkastaja - terveydensuojeluvalvonta	3	3	3	3
Näytteenottaja, talous- ja uimavedet	0,5	0,5	0,5	0,5
Eläinlääkintähuolto				
Praktikkoeläinlääkäri	4	4	4	4
Valvontaeläinlääkäri	3	2	2	2
Klinikkaavustaja	2	2	2	2
Yhteensä	19,5	18,5	18,5	18,5

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Liite 3: Laboratoriot

Laboratorion valinnassa edellytyksenä on, että laboratorio on Ruokaviraston hyväksytyjen laboratorioden listalla, riippumatta siitä, minkä lainsäädännön mukaan viranomaisnäytteet otetaan. Ruokaviraston verkkosivuilta löytyy luettelo hyväksytyistä laboratorioista ja hyväksytyistä analyyseistä viranomaisnäytteiden analysointiin.

Kallan Ympäristöterveydellä on sopimus laboratorion kanssa talous-, uimaranta- ja allasveden analysoinnista. Sopimukseen sisältyy, että analyysit voidaan aloittaa ja saattaa loppuun myös virkajan ulkopuolella. Nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2025 asti Eurofins Ahman kanssa Seinäjoella.

Ei ole katsottu tarpeelliseksi tehdä erillistä sopimusta elintarvikenäytteiden viranomaisanalyyseistä, koska näytteitä otetaan hyvin vähän. Tarvittaessa on katsottu parhaaksi käyttää laboratoriota, josta analyysit saadaan nopeimmin, koska on osoittautunut, että kaikki lähialueen laboratoriot eivät suorita analyysejä itse paikan päällä, vaan lähettävät ne eteenpäin toiseen laboratorioon. Tämä aiheuttaa tarpeettomia viivästyksiä analyysien aloittamisessa. Näin valvontaviranomainen voi paremmin varmistaa, että näytteiden analyysit aloitetaan mahdollisimman pian näytteenoton jälkeen. Kallan Ympäristöterveys käyttää pääasiassa Seilab Oy:tä Seinäjoella ja MetropoliLabia Helsingissä.

Sama koskee eläintautien tutkimuksia. Yleisin on salmonella, ja silloin käytetään lähintä laboratoriota, Seilab Oy:tä Seinäjoella.

Ruokaviraston pyynnöstä otetut näytteet analysoidaan Ruokaviraston omissa laboratorioissa.

Liite 4: Suunnitellut valvonta elintarvikelain mukaan

Alla on valvonta alueen suunnitellut tarkastukset toimintatyyppin mukaan, toimipaikkojen määrän, arvioitu aika per tarkastus ja henkilötyöpäivien tarvetta vuosille 2025–2028. Lisäksi seuraavissa taulukoissa on esitetty suunniteltujen tarkastusten määrä kunnittain vuodessa

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Toimintatyyppien määrä	Tarkastettavien toimipaikkojen määrä	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028	Alka/tarkastus (t)	Henkilötyöpäivät 2025	Henkilötyöpäivät 2026	Henkilötyöpäivät 2027	Henkilötyöpäivät 2028
Alkutuotanto	Hunajantuotanto	7	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0
	Kalastus	127	127	32	32	32	32	3	13,24	13,24	13,24	13,24
	Lihantuotanto	204	0	0	0	0	0	3	0,00	0,00	0,00	0,00
	Maidontuotanto	79	79	20	18	21	6	3	8,28	7,45	8,69	2,48
	Munantuotanto	12	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Peltoviljely	425	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Puutarhaviljely, Avomaa	3	0	0	0	0	0	3	0,00	0,00	0,00	0,00
	Puutarhaviljely, Kasvihuone	3	0	0	0	0	0	3	0,00	0,00	0,00	0,00
	Sitosmunantuotanto	1	0	0	0	0	0	3	0,00	0,00	0,00	0,00
	Vesiviljely	1	1	1	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Elint. valm., ei maito/liha/kala/muna/vilja-kasvis	Juomien valmistus	1	1	1	0	1	0	3	0,41	0,00	0,41	0,00
	Muu valmistus	6	3	3	3	4	3	3	1,24	1,24	1,66	1,24
	Yhdistelmätuotteiden valmistus	4	3	7	7	7	7	5	4,83	4,83	4,83	4,83
Elintarviketähtimateriaalit	Elintarviketähtimateriaalien jakelu tai markkinointi	2	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Elintarviketähtimateriaalien maahantuonti	2	1	1	0	1	0	10	1,38	0,00	1,38	0,00
	Elintarviketähtimateriaalien valmistus tai jatkojalostus	16	13	10	10	10	10	23,5	32,41	32,41	32,41	32,41
Elintarvikkeiden kuljetukset	Elintarvikkeiden kuljetus	9	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Elintarvikkeiden kuljetus jäädytettynä	3	1	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Elintarvikkeiden pakastekuljetus	1	1	1	0	0	0	5	0,69	0,00	0,00	0,00
	Elintarvikkeiden tukkumyynti	22	5	1	2	3	2	3	0,41	0,83	1,24	0,83
Elintarvikkeiden myynti	Elintarvikkeiden vähittäismyynti	119	91	48	37	48	43	4	26,48	20,41	26,48	23,72
	Grilli- tai pikaruokatoiminta	27	20	10	16	11	16	4	5,52	8,83	6,07	8,83
	Kahvilatoiminta	40	28	17	10	8	14	4,5	10,55	6,21	4,97	8,69
	Pitopalvelu	1	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Pubitoiminta	6	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ravintolatoiminta	51	44	34	40	34	40	6	28,14	33,10	28,14	33,10
	Suurkeittö, keskuskeittiötoiminta	17	15	19	21	19	21	3	7,86	8,69	7,86	8,69
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	Suurkeittö, laitokset (koulut, sairaalat ym.)	43	40	23	18	32	17	3,5	11,10	8,69	15,45	8,21
	Tarjoilukeittiötoiminta	79	73	17	22	30	22	3,5	8,21	10,62	14,48	10,62
	Elintarvikkeiden pakastaminen	2	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Kala-ala	Elintarvikkeiden pakkaaminen	2	2	2	2	2	2	4	1,10	1,10	1,10	1,10
	Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	2	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Muu elintarvikkeiden varastointi	6	1	0	0	1	0	2,5	0,00	0,00	0,34	0,00
	Kalajalosteiden valmistus	4	3	7	7	7	7	4	3,86	3,86	3,86	3,86
Liha-ala	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	5	1	1	1	1	1	3,5	0,48	0,48	0,48	0,48
	Lihavalmisteiden valmistus (kypsiä)	2	2	14	14	14	14	5	9,66	9,66	9,66	9,66
Maito-ala	Jäätelön valmistus	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Munapakkaamo	1	1	2	2	2	2	3,5	0,97	0,97	0,97	0,97
Vienti ja tuonti	Elintarvikkeiden maahantuonti	19	10	11	11	11	12	3,5	5,31	5,31	5,31	5,79
	Elintarvikkeiden maastavienti	2	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Vilja- ja kasvisala	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	9	5	10	9	10	9	4,5	6,21	5,59	6,21	5,59
	Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	19	11	12	10	11	12	6	9,93	8,28	9,10	9,93
	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	13	4	2	2	2	2	6	1,66	1,66	1,66	1,66
	Muiden viljatuotteiden valmistus	3	1	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Myllytoiminta	3	1	0	1	0	0	3	0,00	0,41	0,00	0,00
	Pakkaamatoiminta ja kaupunkunostus	3	2	0	0	2	0	4	0,00	0,00	1,10	0,00
Summa		1406	590	306	295	324	294		199,93	193,86	207,10	195,93
Seurantakäytien arvioitu määrä				76,5	73,75	81	73,5		49,98	48,47	51,78	48,98
Yhteensä				382,5	368,75	405	367,5		249,91	242,33	258,88	244,91

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Suunniteltujen tarkastuksien määrä Pedersören kunnassa vuosille 2025 - 2028:

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Toimintatyyppien määrä	Tarkastettavien toimintapaikkojen määrä	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028
Alkutuotanto	Hunajantuotanto	3	0	0	0	0	0
	Kalastus	8	8	2	2	2	2
	Lihantuotanto	122	0	0	0	0	0
	Maidontuotanto	56	56	13	9	8	6
	Munantuotanto	6	0	0	0	0	0
	Peltoviljely	216	0	0	0	0	0
	Puutarhaviljely, Avomaa	1	0	0	0	0	0
	Puutarhaviljely, Kasvihuone	1	0	0	0	0	0
	Siitosmunantuotanto	1	0	0	0	0	0
	Vesiviljely	0	0	0	0	0	0
Elint. valm., ei maito/liiha/kala/muna/vilja-kasvis	Juomien valmistus	0	0	0	0	0	0
	Muu valmistus	2	2	1	1	2	1
Elintarvikekontaktimateriaalit	Yhdistelmätuotteiden valmistus	2	1	4	4	4	4
	Elintarvikekontaktimateriaalien jakelu tai markkinointi	0	0	0	0	0	0
	Elintarvikekontaktimateriaalien maahantuonti	0	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden kuljetukset	Elintarvikekontaktimateriaalien valmistus tai jatkojalostus	4	4	2	3	2	3
	Elintarvikkeiden kuljetus	1	1	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden kuljetus jäädytettynä	2	1	0	0	0	0
Elintarvikkeiden myynti	Elintarvikkeiden pakastekuljetus	1	1	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden tukkumyynti	6	2	1	0	2	0
	Elintarvikkeiden vähittäismyynti	23	16	7	7	6	8
Elintarvikkeiden tarjoilu	Grilli- tai pikaruokatoiminta	3	2	1	0	1	1
	Kahvilatoiminta	8	6	3	2	1	3
	Pitopalvelu	1	0	0	0	0	0
	Pubitoiminta	0	0	0	0	0	0
	Ravintolatoiminta	9	7	4	6	4	6
	Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	3	3	4	4	4	4
	Suurkeittiö, laitospöytä (koulut, sairaalat ym.)	9	9	7	4	7	3
Tarjoilukeittiötoiminta	22	19	3	6	7	6	
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	Elintarvikkeiden pakastaminen	1	0	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden pakkaaminen	1	1	1	1	1	1
	Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	0	0	0	0	0	0
Kala-ala	Muu elintarvikkeiden varastointi	1	0	0	0	0	0
	Kalajalosteiden valmistus	0	0	0	0	0	0
Liha-ala	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	0	0	0	0	0	0
	Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	1	1	6	6	6	6
Maito-ala	Jäätelön valmistus	0	0	0	0	0	0
Muna-ala	Munapakkaamo	1	1	2	2	2	2
Vienti ja tuonti	Elintarvikkeiden maahantuonti	6	4	5	5	5	5
	Elintarvikkeiden maastavienti	0	0	0	0	0	0
Vilja- ja kasvisala	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	4	2	4	4	4	4
	Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	9	6	7	6	6	7
	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	5	1	0	1	0	1
	Muiden viljatuotteiden valmistus	0	0	0	0	0	0
	Myllytoiminta	1	0	0	0	0	0
	Pakkaamotoiminta ja kaupunkunostus	1	1	0	0	1	0
Summa		541	155	77	73	75	73
Seurantakäyntien arvioitu määrä				19,25	18,25	18,75	18,25
Yhteensä				96,25	91,25	93,75	91,25

Suunniteltujen tarkastuksien määrä Pietarsaassa vuosille 2025 - 2028:

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Toimintatyyppien määrä	Tarkastettavien toimintapaikkojen määrä	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028
Alkutuotanto	Hunajantuotanto	0	0	0	0	0	0
	Kalastus	25	25	6	6	6	7
	Lihantuotanto	4	0	0	0	0	0
	Maidontuotanto	1	1	1	0	0	0
	Munantuotanto	2	0	0	0	0	0
	Peltoviljely	7	0	0	0	0	0
	Puutarhaviljely, Avomaa	0	0	0	0	0	0
	Puutarhaviljely, Kasvihuone	0	0	0	0	0	0
	Siitosmunantuotanto	0	0	0	0	0	0
	Vesiviljely	1	1	1	0	0	0
Elint. valm., ei maito/liiha/kala/muna/vilja-kasvis	Juomien valmistus	0	0	0	0	0	0
	Muu valmistus	4	1	2	2	2	2
Elintarvikekontaktimateriaalit	Yhdistelmätuotteiden valmistus	1	1	3	3	3	3
	Elintarvikekontaktimateriaalien jakelu tai markkinointi	2	0	0	0	0	0
	Elintarvikekontaktimateriaalien maahantuonti	2	1	1	0	1	0
Elintarvikkeiden kuljetukset	Elintarvikekontaktimateriaalien valmistus tai jatkojalostus	11	8	7	7	7	7
	Elintarvikkeiden kuljetus	2	2	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden kuljetus jäähdytettynä	0	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden myynti	Elintarvikkeiden pakastekuljetus	0	0	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden tukkumyynti	10	1	0	0	1	0
Elintarvikkeiden tarjoilu	Elintarvikkeiden vähittäismyynti	56	41	20	21	23	23
	Grilli- tai pikaruokatoiminta	16	12	7	11	8	10
	Kahvilatoiminta	21	15	9	6	6	7
	Pitopalvelu	0	0	0	0	0	0
	Pubitoiminta	4	0	0	0	0	0
	Ravintolatoiminta	32	28	23	26	23	26
	Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	6	5	9	9	9	9
	Suurkeittiö, laitospöytä (koulut, sairaalat ym.)	17	16	8	8	11	8
	Tarjoilukeittiötoiminta	30	29	8	11	9	10
	Elintarvikkeiden pakastaminen	0	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	Elintarvikkeiden pakkaaminen	0	0	0	0	0	0
	Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	1	0	0	0	0	0
	Muu elintarvikkeiden varastointi	4	1	0	0	1	0
Kala-ala	Kalajalosteiden valmistus	2	1	3	3	3	3
	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	1	0	0	0	0	0
Liha-ala	Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	1	1	8	8	8	8
Maito-ala	Jäätelön valmistus	0	0	0	0	0	0
Muna-ala	Munapakkaamo	0	0	0	0	0	0
Vienti ja tuonti	Elintarvikkeiden maahantuonti	11	6	6	6	6	6
	Elintarvikkeiden maastavienti	1	0	0	0	0	0
Vilja- ja kasvisala	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	1	1	1	0	1	0
	Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	4	2	2	2	2	2
	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	2	2	1	1	1	1
	Muiden viljatuotteiden valmistus	1	0	0	0	0	0
	Myllytoiminta	0	0	0	0	0	0
	Pakkaamotoiminta ja kaupunkunostus	1	0	0	0	0	0
Summa		284	201	126	130	131	132
Seurantakäyntien arvioitu määrä				31,5	32,5	32,75	33
Yhteensä				157,5	162,5	163,75	165

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Suunniteltujen tarkastuksien määrä Uudessakaarlepyyssä vuosille 2025 - 2028

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Toimintatyyppien määrä	Tarkastettavien toimintapaikkojen määrä	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028
Alkutuotanto	Hunajantuotanto	4	0	0	0	0	0
	Kalastus	42	42	10	10	11	11
	Lihantuotanto	68	0	0	0	0	0
	Maidontuotanto	18	18	11	5	2	0
	Munantuotanto	4	0	0	0	0	0
	Peltoviljely	197	0	0	0	0	0
	Puutarhaviljely, Avomaa	2	0	0	0	0	0
	Puutarhaviljely, Kasvihuone	2	0	0	0	0	0
	Siitosmunantuotanto	0	0	0	0	0	0
	Vesiviljely	0	0	0	0	0	0
Elint. valm., ei maito/liiha/kala/muna/vilja-kasvis	Juomien valmistus	1	1	1	0	1	0
	Muu valmistus	0	0	0	0	0	0
Elintarvikekontaktimateriaalit	Yhdistelmätuotteiden valmistus	1	1	0	0	0	0
	Elintarvikekontaktimateriaalien jakelu tai markkinointi	0	0	0	0	0	0
	Elintarvikekontaktimateriaalien maahantuonti	0	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden kuljetukset	Elintarvikekontaktimateriaalien valmistus tai jatkojalostus	0	0	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden kuljetus	2	2	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden kuljetus jäädytettyinä	1	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden myynti	Elintarvikkeiden pakastekuljetus	0	0	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden tukkumyynti	5	2	0	2	0	2
Elintarvikkeiden tarjoilu	Elintarvikkeiden vähittäismyynti	28	24	15	6	14	8
	Grilli- tai pikaruokatoiminta	6	4	1	4	1	4
	Kahvila- ja ravintola- toiminta	9	6	4	2	1	3
	Pitopalvelu	0	0	0	0	0	0
	Pubitoiminta	1	0	0	0	0	0
	Ravintola- toiminta	8	7	5	6	5	6
	Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	4	4	3	5	3	5
	Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	12	11	8	5	11	5
	Tarjoilu- ja keittiötoiminta	13	12	2	1	9	2
	Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	Elintarvikkeiden pakastaminen	1	0	0	0	0
Kala-ala	Elintarvikkeiden pakkaaminen	1	1	1	1	1	1
	Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	0	0	0	0	0	0
Liha-ala	Muu elintarvikkeiden varastointi	1	0	0	0	0	0
	Kalajalosteiden valmistus	1	1	3	3	3	3
Maito-ala	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	2	1	1	1	1	1
Muna-ala	Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	0	0	0	0	0	0
	Jäätelön valmistus	0	0	0	0	0	0
Vienti ja tuonti	Munapakkaamo	0	0	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden maahantuonti	1	0	0	0	0	0
Vilja- ja kasvisala	Elintarvikkeiden maastavienti	0	0	0	0	0	0
	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	4	2	5	5	5	5
	Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	4	2	2	0	1	1
	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	4	1	1	0	1	0
	Muiden viljatuotteiden valmistus	1	0	0	0	0	0
	Myllytoiminta	2	1	0	1	0	0
	Pakkaamotoiminta ja kauppakunnostus	1	1	1	0	1	0
Summa		451	144	74	57	71	57
Seurantakäyntien arvioitu määrä				18,5	14,25	17,75	14,25
Yhteensä				92,5	71,25	88,75	71,25

Suunniteltujen tarkastuksien määrä Luodossa vuosille 2025 - 2028

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Toimintatyyppien määrä	Tarkastettavien toimintapaikkojen määrä	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028
Alkutuotanto	Hunajantuotanto	0	0	0	0	0	0
	Kalastus	51	51	13	13	13	12
	Lihantuotanto	10	0	0	0	0	0
	Maidontuotanto	4	4	0	1	2	0
	Munantuotanto	0	0	0	0	0	0
	Peltoviljely	5	0	0	0	0	0
	Puutarhaviljely, Avomaa	0	0	0	0	0	0
	Puutarhaviljely, Kasvihuone	0	0	0	0	0	0
	Siitosmunantuotanto	0	0	0	0	0	0
	Vesiviljely	0	0	0	0	0	0
Elint. valm., ei maito/liiha/kala/muna/vilja-kasvis	Juomien valmistus	0	0	0	0	0	0
	Muu valmistus	0	0	0	0	0	0
	Yhdistelmätuotteiden valmistus	0	0	0	0	0	0
Elintarvikekontaktimateriaalit	Elintarvikekontaktimateriaalien jakelu tai markkinointi	0	0	0	0	0	0
	Elintarvikekontaktimateriaalien maahantuonti	0	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden kuljetukset	Elintarvikekontaktimateriaalien valmistus tai jatkojalostus	1	1	1	0	1	0
	Elintarvikkeiden kuljetus	1	1	1	0	0	0
	Elintarvikkeiden kuljetus jäädytettynä	0	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden myynti	Elintarvikkeiden pakastekuljetus	0	0	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden tukkumyynti	1	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden tarjoilu	Elintarvikkeiden vähittäismyynti	12	10	6	3	5	4
	Grilli- tai pikaruokatoiminta	2	2	1	1	1	1
	Kahvilatoiminta	2	1	1	0	0	1
	Pitopalvelu	0	0	0	0	0	0
	Pubitoiminta	0	0	0	0	0	0
	Ravintolatoiminta	2	2	2	2	2	2
	Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	4	3	3	4	3	4
	Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	5	4	0	1	3	1
	Tarjoilukeittiötoiminta	14	13	4	4	5	4
	Elintarvikkeiden pakastaminen	0	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	Elintarvikkeiden pakkaaminen	0	0	0	0	0	0
	Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	0	0	0	0	0	0
	Muu elintarvikkeiden varastointi	0	0	0	0	0	0
Kala-ala	Kalajalosteiden valmistus	1	1	1	1	1	1
	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	1	0	0	0	0	0
Liha-ala	Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	0	0	0	0	0	0
Maito-ala	Jäätelön valmistus	0	0	0	0	0	0
Muna-ala	Munapakkaamo	0	0	0	0	0	0
Vienti ja tuonti	Elintarvikkeiden maahantuonti	2	0	0	0	0	0
	Elintarvikkeiden maastaviienti	0	0	0	0	0	0
Vilja- ja kasvisala	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	0	0	0	0	0	0
	Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	2	1	2	2	2	2
	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	2	0	0	0	0	0
	Muiden viljatuotteiden valmistus	1	0	0	0	0	0
	Mylytoiminta	0	0	0	0	0	0
	Pakkaamotoiminta ja kauppakunnostus	0	0	0	0	0	0
	Summa	123	94	35	32	38	32
	Seurantakäyntien arvioitu määrä			8,75	8	9,5	8
	Yhteensä			43,75	40	47,5	40

Projekti lihan alkuperämaasta Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys 2025 - 2026

Tarjoilupaikoissa on ilmoitettava kirjallisesti kuluttajalle tuoreen, jäädytetyn tai pakastetun lihan alkuperämaa, kun sitä käytetään ainesosana ateriaan. Tarjoilupaikkoja ovat esimerkiksi ravintolat, kahvilat, henkilöstöravintolat ja grillikioskit.

Asetus koskee naudanlihaa, sianlihaa, lampaan- ja vuohenlihaa sekä siipikarjanlihaa. Alkuperämaan ilmoittaminen koskee myös jauhelihaa. Jauhelihalla tarkoitetaan luutonta lihaa, joka on hienonnettu ja joka sisältää alle yhden prosentin suolaa.

Aterian ainesosana käytetyn lihan alkuperämaa on ilmoitettava, vaikka lihan määrä elintarvikkeessa olisi vähäinen. Tarjoilupaikkoja koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun keuhkeissa valmistettuja aterioita toimitetaan tarjoilupaikkoihin tarjoiltavaksi.

Asetus ei koske lihavalmisteita tai lihatuotteita, jotka ovat saapuneet tarjoilupaikkoihin ja joita on käytetty raaka-aineena ateriaan. Esimerkiksi valmiiksi valmistetut jauhelihapihvit sian- ja naudanlihasta (= lihatuote) tai marinoidut broilerin rintafileet (= lihavalmiste), jotka saapuvat ravintolaan valmistettavaksi ruoaksi, eivät vaadi lihan alkuperämaan ilmoittamista kuluttajalle. Lihan alkuperämaalla tarkoitetaan eläimen kasvatusta.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden alueella asetusta voidaan soveltaa seuraaviin toimialoihin:

- Tarjoilukeittiöt
- Suurkeittiöt/keskuskeittiöt
- Ravintolat
- Grillit ja pikaruokapaikat
- Kahvilat
- Vähittäiskaupat

Projekti toteutetaan tarkastamalla Oiva-ohjeiden kohta 13.1 suunnitelmallisten tarkastusten yhteydessä. Kohta tarkastetaan niissä toimipaikoissa, joihin sitä voidaan soveltaa.

Projektin kysymyksiä, joihin voidaan vastata:

- Kuinka suuri osa toimipaikoista ilmoittaa kuluttajalle lihan alkuperämaan?
- Mitä erilaisia Oiva-arvosanoja tarkastuksista seuraa?
- Onko toimialojen välillä eroja?
- Kuinka suuri osa lihasta on suomalaista alkuperää naudan-, sian- ja siipikarjanlihasta?
- Mistä muista maista kuin Suomesta toimipaikoissa käytetty liha on peräisin?

Tarkastusten tuloksista esitettävä tilasto keskittyy niihin toimialoihin, joissa on tehty eniten tarkastuksia.

On laadittu erillinen lomake, joka voidaan käyttää tarkastusten yhteydessä.

Liite 6: Suunnitellut valvonta terveydensuojelulain mukaan

Alla on valvonta alueen suunnitellut tarkastukset toimintatyyppin mukaan, toimipaikkojen määrän, arvioitu tarkastusaika tarve ja henkilötyöpäivien tarvetta vuosille 2025–2028. Lisäksi seuraavissa taulukoissa on esitetty suunniteltujen tarkastusten määrä kunnittain vuodessa

Terveydensuojelulain mukainen kohdetyyppi	Toimintatyyppi	Kohteiden määrä	Tarkastustiheys, oma	Aika/tarkastus (t)	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028
Asetuksen 1352/2015 alaiset vesilaitokset								
Talousettä toimittavat laitokset	EU-vesilaitokset (vedentoimitus > 1000 m3/vrk tai väh. 5000 käyttäjää)	4	1	8	4	4	4	4
	Muut vesilaitokset (vedentoimitus 10 - 999 m3/vrk tai 50 – 4999 käyttäjää)	7	0,5–1*	8	7	6	6	7
Asetuksen 401/2001 alaiset vesilaitokset								
	Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10 m3/vrk tai alle 50 käyttäjää)	62	0,2*	4	16	13	12	13
Talousveden tukku-myynti	Tukkuvesilaitokset	1	1	8	1	1	1	1
Päiväkodit	Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	43	0,3	6	15	17	11	15
Lasten ja nuorten toimipaikat	Lasten ja nuorten tilat: kerhoilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot	28	0,25	4	23	0	3	2
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	52	0,3	6	13	20	16	13
Majoitusluoneisto	Hotelli, hostelli, huoneistohotelli, motelli, matkustajakoti, leirintäalueiden mökit, aamiaismajoitus, yömaja, vastaanottokeskus	29	0,2	4	4	3	5	9
Kauneushoitola, ihoa rikkova toiminta, solariumpalvelut	Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	23	0,25	4	6	6	7	6
	Solariumpalvelut	2	0,2	3	1	0	1	0
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö	Lastenkodit, koulukodit ja ammatilliset perhekodit	7	0,3	4	0	7	0	0
	Vanhainkodit (laitospalvelu)	19	0,3	6	3	0	16	3
	Laitospalvelu kehitysvammaisille (ympäri vuorokautinen palveluasuminen)	13	0,3	6	4	9	0	4
	Muut toimintayksiköt (kuntoutusasiakkaita mielen- ja päihdehoidossa, ympärivuorokautinen palveluasuminen)	6	0,3	6	5	1	0	5
Uimavedet ja liikuntatilat	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä	5	0,5–1*	4	2	4	2	4
	Pienet yleiset uimarannat, vähemmän kuin 100 uimaria päivässä	28	0,5–1*	4	13	15	13	15
	Yleiset altaat: kylpylät, uimahallit, ulkoaltaat	4	0,5–1*	4	3	3	3	3
	Yleiset liikuntatilat: urheiluhallit, jäähallit, kuntosalit, lasten sisäleikkipuistot	36	0,2	4	0	3	18	15
Summa (kpl)		369			120	112	118	119
*Kohdekohtainen riskinarviointi				Resurssitarve (htp)	83,7	80,8	82,9	83,3

Suunniteltujen tarkastuksien määrä Pedersören kunnassa vuosille 2025 - 2028:

Terveydensuojelun mukainen kohdetyyppi	Toimintatyyppi	Kohteiden määrä	Tarkastustiheys, oma	Aika/tarkastus (t)	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028
Asetuksen 1352/2015 alaiset vesilaitokset								
Talousettä toimittavat laitokset	EU-vesilaitokset (vedentoimitus > 1000 m3/vrk tai väh. 5000 käyttäjää)	1	1	8	1	1	1	1
	Muut vesilaitokset (vedentoimitus 10 - 999 m3/vrk tai 50 – 4999 käyttäjää)	3	0,5-1*	8	3	3	3	3
Asetuksen 401/2001 alaiset vesilaitokset								
Taloussveden tukku-myynti	Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10 m3/vrk tai alle 50 käyttäjää)	6	0,2*	4	3	2	0	0
	Tukkuvesilaitokset	0	1	8	0	0	0	0
Päiväkodit	Päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit	14	0,3	6	7	7	0	7
Lasten ja nuorten toimipaikat	Lasten ja nuorten tilat: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot	6	0,25	4	5	0	1	0
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	19	0,3	6	4	6	9	4
Majoitusluoneisto	Hotelli, hostelli, huoneistohotelli, motelli, matkustajakoti, leirintäalueiden mökit, aamiaismajoitus, yömaja, vastaanottokeskus	2	0,2	4	0	0	0	2
Kauneushoitola, ihoa rikkova toiminta, solariumpalvelut	Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	1	0,25	4	0	0	1	0
	Solariumpalvelut	0	0,2	3	0	0	0	0
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö	Lastenkodit, koulukodit ja ammatilliset perhekodit	6	0,3	4	0	6	0	0
	Vanhainkodit (laitospalvelu)	3	0,3	6	1	0	2	1
	Laitospalvelu kehitysvammaisille (ympäri vuorokautinen palveluasuminen)	5	0,3	6	2	3	0	2
	Muut toimintayksiköt (kuntoutusasiakkaita mielenterveys- ja päihdehoidossa, ympärivuorokautinen palveluasuminen)	0	0,3	6	0	0	0	0
Uimavedet ja liikuntatilat	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä	0	0,5-1*	4	0	0	0	0
	Pienet yleiset uimarannat, vähemmän kuin 100 uimaria päivässä	11	0,5-1*	4	2	9	2	9
	Yleiset altaat: kylpylät, uimahallit, ulkoaltaat	0	0,5-1*	4	0	0	0	0
	Yleiset liikuntatilat: urheiluhallit, jäähallit, kuntosalit, lasten sisäleikkipuistot	7	0,2	4	0	0	7	0
Summa (kpl)		84		Summa (kpl)	28	37	26	29
*Kohdekohtainen riskinarviointi				Resurssitarve (htp)	21,5	27,0	19,6	22,1

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Suunniteltujen tarkastuksien määrä Pietarsaassa vuosille 2025 - 2028:

Terveydensuojelun mukainen kohdetyyppi	Toimintatyyppi	Kohteiden määrä	Tarkastustiheys, oma	Aika/tarkastus (t)	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028
Asetuksen 1352/2015 alaiset vesilaitokset								
Talousvettä toimittavat laitokset	EU-vesilaitokset (vedentoimitus > 1000 m3/vrk tai väh. 5000 käyttäjää)	1	1	8	1	1	1	1
	Muut vesilaitokset (vedentoimitus 10 - 999 m3/vrk tai 50 – 4999 käyttäjää)	0	0,5-1*	8	0	0	0	0
Asetuksen 401/2001 alaiset vesilaitokset								
	Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10 m3/vrk tai alle 50 käyttäjää)	19	0,2*	4	5	4	5	4
Talousveden tukku-myynti	Tukkuvesilaitokset	0	1	8	0	0	0	0
Päiväkodit	Päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit	14	0,3	6	2	2	10	2
Lasten ja nuorten toimipaikat	Lasten ja nuorten tilat: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot	8	0,25	4	4	0	2	2
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	19	0,3	6	6	6	4	6
Majoitusluoneisto	Hotelli, hostelli, huoneistohotelli, motelli, matkustajakoti, leirintäalueiden mökit, aamiaismajoitus, yömaja, vastaanottokeskus	15	0,2	4	2	0	2	5
Kauneushoitola, ihoa rikkova toiminta, solariumpalvelut	Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	15	0,25	4	4	4	5	3
	Solariumpalvelut	1	0,2	3	0	0	1	0
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö	Lastenkodit, koulukodit ja ammatilliset perhekodit	0	0,3	4	0	0	0	0
	Vanhainkodit (laitospalvelu)	11	0,3	6	2	0	9	2
	Laitospalvelu kehitysvammaisille (ympäri vuorokautinen palveluasuminen)	5	0,3	6	2	3	0	2
	Muut toimintayksiköt (kuntoutusasiakkaita mielen- ja päihdehoidossa, ympärivuorokautinen palveluasuminen)	4	0,3	6	4	0	0	4
Uimavedet ja liikuntatilat	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä	3	0,5-1*	4	1	3	1	3
	Pienet yleiset uimarannat, vähemmän kuin 100 uimaria päivässä	2	0,5-1*	4	0	2	0	2
	Yleiset altaat: kylpylät, uimahallit, ulkoaltaat	3	0,5-1*	4	2	2	2	2
	Yleiset liikuntatilat: urheiluhallit, jäähallit, kuntosalit, lasten sisäleikkipuistot	19	0,2	4	0	2	7	10
Summa (kpl)		139		Summa (kpl)	35	29	49	48
*Kohdekohtainen riskinarviointi				Resurssitarve (htp)	24,3	19,6	33,8	31,4

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Suunniteltujen tarkastuksien määrä Uudessakaarlepyyssä vuosille 2025 - 2028:

Terveydensuojelun mukainen kohdetyyppi	Toimintatyyppi	Kohteiden määrä	Tarkastustiheys, oma	Aika/tarkastus (t)	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028	
Asetuksen 1352/2015 alaiset vesilaitokset									
Talousvettä toimittavat laitokset	EU-vesilaitokset (vedentoimitus > 1000 m3/vrk tai väh. 5000 käyttäjää)	1	1	8	1	1	1	1	
	Muut vesilaitokset (vedentoimitus 10 - 999 m3/vrk tai 50 – 4999 käyttäjää)	4	0,5-1*	8	4	3	3	4	
Asetuksen 401/2001 alaiset vesilaitokset									
Talousveden tukku-myynti	Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10 m3/vrk tai alle 50 käyttäjää)	22	0,2*	4	4	3	3	6	
	Tukkuvesilaitokset	1	1	8	1	1	1	1	
Päiväkodit	Päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit	7	0,3	6	5	2	0	5	
Lasten ja nuorten toimipaikat	Lasten ja nuorten tilat: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot	6	0,25	4	6	0	0	0	
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	8	0,3	6	3	3	2	3	
Majoitusluoneisto	Hotelli, hostelli, huoneistohotelli, motelli, matkustajakoti, leirintäalueiden mökit, aamiaismajoitus, yömaja, vastaanottokeskus	8	0,2	4	2	2	3	1	
Kauneushoitola, ihoa rikkova toiminta, solariumpalvelut	Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	5	0,25	4	2	2	0	2	
	Solariumpalvelut	1	0,2	3	1	0	0	0	
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö	Lastenkodit, koulukodit ja ammatilliset perhekodit	1	0,3	4	0	1	0	0	
	Vanhainkodit (laitospalvelu)	4	0,3	6	0	0	4	0	
	Laitospalvelu kehitysvammaisille (ympäri vuorokautinen palveluasuminen)	2	0,3	6	0	2	0	0	
	Muut toimintayksiköt (kuntoutusasiakkaita mielen- ja päihdehoidossa, ympärivuorokautinen palveluasuminen)	1	0,3	6	0	1	0	0	
Uimavedet ja liikuntatilat	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä	2	0,5-1*	4	1	1	1	1	
	Pienet yleiset uimarannat, vähemmän kuin 100 uimaria päivässä	5	0,5-1*	4	1	4	1	4	
	Yleiset altaat: kylpylät, uimahallit, ulkoaltaat	1	0,5-1*	4	1	1	1	1	
	Yleiset liikuntatilat: urheiluhallit, jäähallit, kuntosalit, lasten sisäleikkipuistot	8	0,2	4	0	1	2	5	
Summa (kpl)		87			32	28	22	34	
*Kohdekohtainen riskinarviointi					Resurssitarve (htp)	23,0	20,4	16,6	24,3

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Suunniteltujen tarkastuksien määrä Luodossa vuosille 2025 - 2028:

Terveydensuojelun mukainen kohdetyyppi	Toimintatyyppi	Kohteiden määrä	Tarkastustiheys, oma	Aika/tarkastus (t)	Tarkastukset 2025	Tarkastukset 2026	Tarkastukset 2027	Tarkastukset 2028
Asetuksen 1352/2015 alaiset vesilaitokset								
Talousvettä toimittavat laitokset	EU-vesilaitokset (vedentoimitus > 1000 m3/vrk tai väh. 5000 käyttäjää)	1	1	8	1	1	1	1
	Muut vesilaitokset (vedentoimitus 10 - 999 m3/vrk tai 50 – 4999 käyttäjää)	0	0,5-1*	8	0	0	0	0
Asetuksen 401/2001 alaiset vesilaitokset								
Talousveden tukku-myynti	Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10 m3/vrk tai alle 50 käyttäjää)	15	0,2*	4	4	4	4	3
	Tukkuvesilaitokset	0	1	8	0	0	0	0
Päiväkodit	Päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit	8	0,3	6	1	6	1	1
Lasten ja nuorten toimipaikat	Lasten ja nuorten tilat: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot	8	0,25	4	8	0	0	0
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	6	0,3	6	0	5	1	0
Majoitusluoneisto	Hotelli, hostelli, huoneistohotelli, motelli, matkustajakoti, leirintäalueiden mökit, aamiaismajoitus, yömaja, vastaanottokeskus	4	0,2	4	0	1	0	1
Kauneushoitola, ihoa rikkova toiminta, solariumpalvelut	Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	2	0,25	4	0	0	1	1
	Solariumpalvelut	0	0,2	3	0	0	0	0
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö	Lastenkodit, koulukodit ja ammatilliset perhekodit	0	0,3	4	0	0	0	0
	Vanhainkodit (laitospalvelu)	1	0,3	6	0	0	1	0
	Laitospalvelu kehitysvammaisille (ympäri vuorokautinen palveluasuminen)	1	0,3	6	0	1	0	0
	Muut toimintayksiköt (kuntoutusasiakkaita mielenterveys- ja päihdehoidossa, ympärivuorokautinen palveluasuminen)	1	0,3	6	1	0	0	1
Uimavedet ja liikuntatilat	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä	0	0,5-1*	4	0	0	0	0
	Pienet yleiset uimarannat, vähemmän kuin 100 uimaria päivässä	10	0,5-1*	4	10	0	10	0
	Yleiset altaat: kylpylät, uimahallit, ulkoaltaat	0	0,5-1*	4	0	0	0	0
	Yleiset liikuntatilat: urheiluhallit, jäähallit, kuntosalit, lasten sisäleikkipuistot	2	0,2	4	0	0	2	0
Summa (kpl)		59		Summa (kpl)	25	18	21	8
*Kohdekohtainen riskinarviointi				Resurssitarve (htp)	14,9	13,8	13,0	5,5

Liite 7: Ilmoitusvelvollisten toimintojen riskinarviointi terveydensuojelulain mukaan

	Riskiluokka	Tarkastustiheys
Majoitushuoneistot		
Hotelli	2-1	0,2
Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit huoneistohotellit, matkustajakoti, motelli, täysihotola	2-1	0,2
Lomakeskusten ja leirintäalueiden mökit	2-1	0,2
Kasarnit	2-1	0,2
Vastaanottokeskukset	2-1	0,2
Aamiaismajoitus, majoitus maatilamatkailun yhteydessä, asuntola, yömajat, muu loma-asuntojen ammattimainen tarjoaminen, muu majoitustoiminta	2-1	0
Yleisölle avoin kuntosali, liikuntatila, sauna, kylpylä, uimahalli, maauimala ja uimaranta		
Yleinen liikuntatila (urheilu- ja jäähalli)	1	0,2
Yleinen liikuntatila, joissa on enemmän kuin yksi tila tarkoitettu liikuntaan ja urheiluun	1	0,2
Yleinen liikuntatila missä on korkeintaan yksi tila liikuntaan ja urheiluun	1	0,2
Yleisölle avoin sauna	2	0,5
Uimaranta ns. EU-uimaranta	2	1
Pienet yleisölle avoimet uimarannat	2	1
Yleiset altaat (uimahallit, ulkoaltaat)	3	1
Päiväkoti ja lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämiskaipa sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämiskaipa		
Päiväkoti, ryhmäperhe-päiväkoti, leikkitoiminta ja muu päivätoiminta	2	0,3
Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot, lasten sisäleikkipuistot	2-1	0,25
Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, korkeakoulu, muu aikuiskoulutus ja muut koulut ja oppilaitokset	2	0,3
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö		
Vanhainkoti, laitospalvelu kehitysvammaisille, tehostettu palveluasuminen yksikkö ympärivuorokautisilla palveluilla iäkkäille ja kehitysvammaisille	2	0,3
Muu yksikkö (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat, tehostettu palveluasuminen)	2	0,3
Lastenkoti, koulukoti ja nuorisokoti, ammatillinen perhekoti, muu lastensuojeluyksikkö	2	0,3
Ensi- ja turvakoti, perhekuntoutusyksikkö	2	0,3
Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola		
Solarium	2	0,2
Kosmetologiset huoneistot ja laitokset, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	2-1	0,25
Talousvettä toimittava laitos ja tukkuvesilaitos		
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)	3	1 (0,5 vain jakelua)
Tukkuvesilaitos	3	1
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)	2	0,5 (0,3 vain jakelua)

Tarkastustiheyden selite: 1 – yksi tarkastus per vuosi / 0,5 – tarkastus joka toinen vuosi / 0,3 – tarkastus joka kolmas vuosi / 0,25 – tarkastus joka neljäs vuosi / 0,2 – tarkastus joka viides vuosi

Liite 8: Terveystarkastusvalvonnan suunnitellut näytteenotot

Alla on yhteenveto vuoden 2025 suunnitellusta näytteenotosta:

Näytteenotot 2024							
Kohdetyppi	Toimintatyyppi	Käytetty aika / näytteenotto (t)	Näytteiden määrä, talousvesi	Pietarsaari	Pedersöre	Uusikaarlepyy	Luoto
Talousvettä toimittavat laitokset	EU-vesilaitokset (vedentoimitus > 1000 m ³ /vrk tai väh. 5000 käyttäjää) ja muut vesilaitokset (vedentoimitus 10–1000 m ³ /vrk tai 50–5000 käyttäjää)	3	165	48	36	72	9
	Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10 m ³ /vrk tai alle 50 käyttäjää)	3	41	10	6	16	9
YHTEENSÄ (kpl)			206	58	42	88	18
KÄYTTY AIKA (htp)			85,2	24	17,4	36,4	7,4
Kohdetyppi	Toimintatyyppi	Käytetty aika / näytteenotto (t)	Näytteiden määrä, uimavesi	Pietarsaari	Pedersöre	Uusikaarlepyy	Luoto
Uimavedet ja liikuntatilat	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä. Pienet yleiset uimarannat, vähemmän kuin 100 uimaria päivässä. Muu uimapaikka, talviuimapaikka	3	108	22	31	24	31
	Yleiset altaat: kylpylät, uimahallit, ulkoaltaat	3	112	108	0	4	0
YHTEENSÄ (kpl)			220	130	31	28	31
KÄYTTY AIKA (htp)			91	53,8	12,8	11,6	12,8

Näytteenotto vie paljon aikaa, ja vuonna 2024 on kiinnitetty huomiota siihen, että Vatiin kirjataan todellisuudessa näytteenottoprosessiin kuuluva työaika, jotta tarvetta voidaan arvioida paremmin. Aikaan sisältyy:

- näytteenoton tilaaminen laboratorion sähköisen palvelun kautta
- valmistelut näytteenottoa varten, pullojen merkintä, yhteydenotto toiminnanharjoittajaan tarvittaessa
- näytteenotto
- näytteiden pakkaaminen
- näytteiden tulosten seuranta laboratorion omassa sähköisessä analyysipalvelussa
- analyysitodistuksen oikeellisuuden tarkistaminen
- analyysidatan noutaminen sähköisesti Vatiin ja sähköisen datan tarkistaminen
- näytteenottotapahtuman päättäminen Vatisa
- laskutusaineston luominen.

Näytteenottajan työtehtäviin kuuluvat neljä ensimmäistä kohtaa, kun taas muut tehtävät kuuluvat terveystarkastajan työtehtäviin.

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Liite 9: Suunnitellut valvonta tupakkalain mukaan

I tabellen nedan finns redogjort för antalet verksamheter, som omfattas av planenlig tillsyn, inspektionsfrekvensen, antalet planerade inspektioner och ett resursbehov för den planerade tillsynen.

Försäljning av tobaksprodukter	Antal verksamheter	Tarkastustiheys	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Tidsåtgång/inspektion
Minutförsäljning	34	0,25 - 0,5	17	17	11	12	2
Partihandel	0	0,5	0	0	0	0	2

Behovet för den planenliga tillsynen är under åren 2025 – 2026, 5 dagsverken per år. Det uppskattas att under åren 2027 – 2028 minskar behovet p.g.a. verksamhetsplatspecifik riskbedömning till 3 dagsverken per år. Det uppskattas att det åtgår 3 dagsverken per år till oplanerad tillsyn. Behovet för åren 2025 – 2026 är därmed 8 dagsverken och för åren 2027 – 2028 är behovet 6 dagsverken.

Antalet detaljhandelstillstånd för försäljning av nikotinpreparat enligt läkemedelslagens 54 § är 24 st.

Planerad tillsyn per kommun i samarbetsområdet:

Pedersören kunta

Tupakkatuotteiden myynti	Antal verksamheter	Tarkastustiheys	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Minutförsäljning	6	0,25 - 0,5	4	2	2	2
Partihandel	0	0,5	0	0	0	0

Pietarsaari

Tupakkatuotteiden myynti	Antal verksamheter	Tarkastustiheys	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Minutförsäljning	18	0,25 - 0,5	9	9	6	6
Partihandel	0	0,5	0	0	0	0

Uusikaarlepyy

Tupakkatuotteiden myynti	Antal verksamheter	Tarkastustiheys	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Minutförsäljning	7	0,25 - 0,5	3	4	2	3
Partihandel	0	0,5	0	0	0	0

Luoto

Tupakkatuotteiden myynti	Antal verksamheter	Tarkastustiheys	Suunnitelma 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Minutförsäljning	3	0,25 - 0,5	1	2	1	1
Partihandel	0	0,5	0	0	0	0

Valvontaaueen eläinmäärät	
Tuotantosuunta	Määrä
Nauta	200
Sika	42
Lammas ja vuohi	146
Hevostila	119
Siipikarja	153
Vesiviljely	2
Turkistarha	86
Tarhattu riista	0
Mehiläistarha	12
Lemmikit	
Arvio lemmikkien määrästä	6000
Eläinlääkäripalvelut	
Terveydenhuoltosopimus	
Nautatilat, joilla terveydenhuoltosopimus	152
Nautatilat, joilla terveydenhuoltosopimus kunnaneläinlääkärin kanssa	148
Sikalat, joilla terveydenhuoltosopimus	36
Sikalat, joilla terveydenhuoltosopimus kunnaneläinlääkärin kanssa	23
Siipikarjatilat, joilla terveydenhuoltosopimus	
Siipikarjatilat, joilla terveydenhuoltosopimus kunnaneläinlääkärin kanssa	
Arvioitu resurssitarve	1
Arvio käyntien määrästä	
Sairaskäynnit, virka-aika	1200
Sairaskäynnit ,päivystysaika	400
Pieneläinkäynti, virka-aika	3000
Pieneläinkäynti, päivystysaika	700
Arvioitu resurssitarve	3

Eläinten terveyden valvonta	Lukumäärä
Pakollinen terveysvalvontaohjelma	
Salmonella – siipikarja	6
Vapaa-ehtoinen terveysvalvontaohjelma	
Maedi-Visna	1
Vesiviljelyeläinten terveysvalvontaohjelma	2
Muu eläinten terveyden valvonta	
Sivutuotevalvonta	
Ilmoitetut haaskat	1
Sivutuotealan laitokset	25
Ilmoitusvelvolliset toiminnot	
Kennelit	6
Hevostallit	28
Eläinhoitolat	4
Vierailutilat	3
Oppilaitos	1

Liite 11: Suunniteltu eläinsuojeluvalvonta

Alla olevassa taulukossa esitetään arvioitu aika, joka kuluu tarkastusta kohden, sekä suunniteltujen tarkastusten määrä vuodelle 2025.

Tarkastukset on suunniteltu suoritettaviksi riskinarvioinnin perusteella kerran kolmessa vuodessa tai kerran vuodessa. Kennelit, joiden toiminta tapahtuu pysyväisluonteisessa asunnossa ja jotka näin ollen kuuluvat kotirauhan piiriin, tarkastetaan vain saatujen eläinsuojeluilmoitusten perusteella. Alueella on kaksi kenneliä, joiden toiminta ei kuulu kotirauhan piiriin.

Säännölliseen valvontaan kuuluu myös eläinsuojelutarkastuksia ilman epäilyä tuotantoeläintiloilla. Tämä säännöllinen eläinsuojeluvalvonta perustuu valvonta-asetukseen (EU) 2017/625. Tämän valvonnan kohteet valitsee valvontaeläinlääkäri yhteistyöalueen muiden virkaeläinlääkärien kanssa ja se perustuu sisäiseen riskinarviointiin

Toimintatyyppi	Aktiivisten kohteiden määrä	Tarkastustiheys	Työaika /käynti (t)	Suunniteltu vuonna 2025	
				Tarkastuksien kokonaismäärä	Työajan tarve (t)
Hevostalli	28	0,33-1	7	9	63
Kenneli	6	0,33-1	6	1	6
Eläinhoitola	4	0,33-1	6	0	0
Löytöeläinten vastaanotto	1	0,33-1	6	0	0
Vierailutila	3	0,33-1	7	1	7
Oppilaitos	1	0,33-1	7	1	7
Tuotantoeläintiloja (nauta, sika, kana, vuohi, lammas, turkiseläin)	Noin 200		7	15	105
Yhteensä	43			27	188t (24,5 htp)

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden eläinlääkärit tarjoavat seuraavat peruseläinlääkäripalvelut:

- Palvelut, jotka annetaan yleiskliinisen tutkimuksen perusteella eläinten pitopaikassa
- Palvelut, jotka annetaan yleiskliinisen tutkimuksen perusteella eläinlääkäriin vastaanotolla
- Eläinlääkäriin neuvonta puhelimitse joka arkipäivä klo 8–9
- Sairaiden eläinten kliininen tutkimus
- Hoitotarpeen arviointi sekä hoito tai lähete jatkohoitoon
- Kirurgiset toimenpiteet siltä osin kuin peruseläinlääketieteellisen koulutuksen saaneet voivat suorittaa leikkauksia tavallisissa vastaanottotiloissa, hoitotiloissa ja eläinsuojissa ilman erikoisvälineitä
- Ultraäänitutkimukset kuuluvat peruseläinlääkäripalveluihin
- Rokotukset
- Madotukset
- Steriloinnit
- Kastroinnit
- Lemmikkieläinten lopettaminen sairauden vuoksi tai omistajan pyynnöstä
- Lemmikkieläinten ja villieläinten lopettaminen, jotka on tuotu eläinlääkäriin vastaanotolle eläinsuojeluyistä
- Todistukset tai lausunnot, jotka perustuvat lemmikkieläimen terveydentilan yleiskliiniseen tutkimukseen. Esimerkiksi lausunnot ja todistukset vakuutusyhtiöille sekä vientiä, tuontia tai kauppaa varten.
- Terveys- ja hyvinvointipalvelut kansallisten terveydenhuolto-ohjelmien Naseva (nautatiloille) ja Sikava (sikatiloille) mukaisesti
- Tuotantoeläinten terveydenhuoltosuunnitelmien laatiminen
- Hedelmällisyystutkimukset ja -hoidot lehmillä, sioilla ja lampaille
- Ennaltaehkäisevät toimenpiteet eläinten terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja edistämiseksi

Peruseläinlääkäripalveluiden lisäksi tarjotaan rajoitetusti seuraavia palveluita:

- Tietyt verikokeet voidaan suorittaa, mutta näytteet lähetetään myös ulkopuolisiin laboratorioihin analysoitaviksi

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Liite 13: Yksityiset eläinlääkäriklinit

Valvonta-alueen yksityiset eläinlääkäriklinit

Losvika djurklinik

Östra Ävägen 217

66900 Uusikaarlepyy

tel. 06-722 0800, 050 5290006

info@losvika.com

Losvika city clinic

Teollisuustie 1

68600 Pietarsaari

tel. 06-7220800

info@losvika.com

Edsevön eläinklinikka

Kalareitti 20

68870 EDSEVÖ

tel. 040 7709354

jae_at@yahoo.de

Ursulas djurklinik

Lillbyvägen 151

68940 Lillby

Tel. 045-8756639

ursuladoc@yahoo.com

Veterinärtjänster-Eläinlääkäripalvelut Mikael Nylund

Heimbackagränd 2

68820 Ähtävä

040-4814882

veterinartjanster@gmail.com

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

Liite 14: Klinikat ja varustus

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden eläinlääkäriklinikat

Jokaisella yhteistyöalueen kunnaneläinlääkärillä on käytössään klinikka. Kaikki klinikat toimivat myös pieneläinvastaanottoina ja niissä on sekä vastaanottohuone että odotushuone. Lisäksi jokaisella vastaanotolla on sosiaalitytöt. Uudessakaarlepyyssä sijaitsevalla vastaanotolla on lämmin autotalli. Kallan Ympäristöterveys maksaa tiloista vuokraa ja ostaa siivouspalvelun tilojen siivouksen hoitamiseksi.

Eläinlääkärivastaanottojen osoitetiedot:

- ✓ Pietarsaari -- Kaikutie 11 -- 68620 Pietarsaari

- ✓ Uusikaarlepyy -- Pankkikatu 37 -- 66900 Uusikaarlepyy

- ✓ Pännäinen (Pedersöre) -- Jauhantie 2 -- 68910 Pännäinen

Välineet ja instrumentit

Vastaanotot on varustettu sellaisilla instrumenteilla ja välineillä, jotka ovat tarpeen peruseläinlääkäripalvelujen ja kiireellisten kirurgisten toimenpiteiden tuottamiseksi.

Eri klinikoiden varustelutaso vaihtelee, mikä johtuu eläinlääkärin omien välineiden laajuudesta ja siitä, millaista palvelua tarjotaan päiväsaikaan. Päiväsaikaan tapahtuvat pieneläinkäynnit ohjataan Uuteenkaarlepyyhyn ja Pietarsaareen.

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveyden resurssitarpeet sektoreittain

Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvonnassa on 4,6 henkilötyövuotta. Yksi henkilötyövuosi vastaa 220 henkilötyöpäivää, mikä tarkoittaa, että käytettävissä on 1012 työpäivää. Elintarvikevalvonnan henkilötyöpäivien tarve (htp) vuosina:

	2025	2026	2027	2028
Suunniteltu valvonta	200	194	207	196
Seurantatarkastukset	50	48	52	49
Tarkastukset (muut)	10	10	10	10
Ruokamyrkytyspäilyyn selvittäminen, RASFF, valitukset	5	5	5	5
Ilmoitusten/päätösten käsittely	15	15	15	15
Näytteenotto	5	5	5	5
Täydennyskoulutus (8 päivää/hlö/vuosi)	37	37	37	37
Yhteydenotto	20	20	20	20
Yhteensä htp	342	334	351	337

Terveydensuojeluvalvonta

Terveydensuojeluvalvonnassa on 3,5 henkilötyövuotta. Yksi henkilötyövuosi vastaa 220 henkilötyöpäivää, mikä tarkoittaa, että käytettävissä on 770 henkilötyöpäivää.

Terveydensuojeluvalvonnan henkilötyöpäivien tarve (htp) vuosina:

	2025	2026	2027	2028
Suunniteltu valvonta	84	81	83	83
Näytteenotto	180	180	180	180
Tarkastukset (esim. asumisterveys, laivat)	20	20	20	20
Ilmoitusten/päätösten käsittely	6	6	6	6
Lausunnot	40	40	40	40
Täydennyskoulutus (8 päivää/hlö/vuosi)	28	28	28	28
Yhteydenotto	45	45	45	45
Yhteensä htp	403	400	402	402

Tupakkavalvonta

	2025	2026	2027	2028
Valvonta ja vähittäismyyntilupa hakemusten käsittelyä	8	8	6	6

Suunniteltu valvonta ja vähittäismyyntilupahakemusten käsittelyä hoidetaan elintarvikevalvonnan toimesta.

Kaikki arvioitu aika perustuu Vati-ohjelmaan kirjattuun aikaan. Usein kaikkiin toimenpiteisiin kuluu huomattavasti enemmän aikaa kuin mitä Vati-ohjelmaan todellisuudessa merkitään. Kaikki

PEDERSÖRE

Miljöhälsan Kallan Ympäristöterveys

työtehtäviin kuuluva työ ei sisälly yllä oleviin taulukoihin. Muu työ, kuten erilaisten suunnitelmien laatiminen, valvonnan kehittäminen, tiedotusmateriaalin laatiminen jne., ei ole dokumentoitu mihinkään.

Elintarvikevalvonnassa Oiva-ohjeet ovat kehittyneet erittäin yksityiskohtaisiksi, ja yhteisten tulkintojen aikaansaaminen ja siten myös oikeudenmukainen arviointi toimijoiden kesken vie paljon työaikaa.

Terveysturvajeluvalvonnassa neuvontaan kuluu paljon aikaa, ja vaikka ajankäytön dokumentointikäytäntöjä on parannettu, paljon työaikaa kuluu sellaiseen, mitä ei dokumentoida.

Käytettävissä olevilla resursseilla, jos ne ovat täytettyinä, pitäisi olla mahdollista toteuttaa valvontasuunnitelma tyydyttävällä tavalla, ja resursseja pitäisi olla saatavilla myös kaikkeen muuhun työhön.

Eläinlääkintähuolto

Praktikkoeläinlääkintähuollon resurssitarve neljällä praktikkoeläinlääkärillä ja kahdella klinikka-avustajalla on valvonta-alueellamme riittävä.

Valvontaeläinlääkäreiden tarve on arviolta noin 1,5 henkilötyövuotta. Työ koostuu suurimmaksi osaksi ennakoimattomasta työstä.